

Strategia Rozwoju Gminy Lubenia na lata 2017-2027

Spis treści

Wprowadzenie	3
1. Charakterystyka i diagnoza sytuacji społeczno- gospodarczej	6
1.1. Położenie i podział administracyjny	6
1.2. Warunki naturalne	7
1.3. Struktura demograficzna	7
1.4. Infrastruktura społeczna	10
1.4.1. Oświata	10
1.4.2. Pomoc społeczna	11
1.4.3. Kultura	12
1.4.4. Turystyka	17
1.5. Infrastruktura techniczna	18
1.5.1. Drogi i komunikacja	18
1.5.2. Sieć gazowa	19
1.5.3. Zaopatrzenie w wodę i gospodarkę ściekową	20
1.6. Gospodarka Gminy	21
1.7. Stan finansów	24
2. Analiza bieżącej i prognozowanej sytuacji	28
3. Identyfikacja najważniejszych problemów wymagających rozwiązania	30
4. Analiza SWOT	43
5. Wyznaczona wizja i misja Gminy Lubenia	46
6. Identyfikowane cele strategiczne w tym kierunki rozwoju	47
7. Plan strategiczny dla gminy na lata 2017-2027	51
8. Finansowanie strategii	54
9. Programy operacyjne na lata 2017-2027	57
10. Spójność opracowania z dokumentami o charakterze strategicznym, planistycznym i operacyjnym o randze wspólnotowej, krajowej, regionalnej	58
11. Procedura wdrażania, monitoringu, aktualizacji Strategii	67
Spis rysunków	73
Spis tabel	75

Wprowadzenie

Strategia rozwoju gminy to dokument planistyczny zawierający wieloletnie cele i kierunki działania jednostek samorządu terytorialnego. Zmieniające się dokumenty prawne kształtujące politykę rozwoju wymuszają potrzebę ciągłego weryfikowania krajowych, regionalnych i lokalnych dokumentów strategicznych.

Dnia 25 czerwca 2013 r. Zarząd województwa podkarpackiego przyjął projekt nowego paradygmatu polityki regionalnej, który ustanowił nowe kierunki rozwoju do 2020 r. Gmina Lubenia, jak wszystkie samorządowe jednostki terytorialne, zobligowana jest do opracowania strategii spójnej z wytycznymi oraz zgodnie z dokumentami o charakterze krajowym i regionalnym, nadrzędnymi w stosunku do lokalnych strategii rozwoju.

Czynnikami, które należy mieć na uwadze podczas tworzenia Strategii są przeobrażenia zachodzące w sferze gospodarczej i społecznej, mające wpływ na rozwój zarówno Gminy Lubenia, jak i całego powiat rzeszowskiego oraz województwa podkarpackiego.

Potrzeba opracowania Strategii rozwoju wynika z wielu przesłanek, do najważniejszych z nich należą:

- Rozwój regionu oraz zmiany w uwarunkowaniach społecznych i gospodarczych gminy Lubenia i jej otoczenia- pogarszająca się demografia, rozwój nowych technologii, rozbudowa głównych osi transportowych, skutki ogólnoswiatowego kryzysu gospodarczego oraz rosnący deficyt finansów publicznych.
- Sporządzenie Strategii zgodnie z zaktualizowanymi dokumentami strategicznymi szczebla krajowego i regionalnego. W przeciągu kilku ostatnich lat sporządzono oraz wdrożono zmienioną koncepcję polityki regionalnej kraju- zmianie uległy dokumenty na wszystkich szczeblach od krajowego do regionalnego.

Polityka regionalna stawia na zintegrowane i wieloaspektowe podejście do rozwoju terytorialnego, z nastawieniem na rezultaty zaplanowanych celów. Z tego powodu do opracowania niniejszej Strategii rozwoju przyjęto sześć obszarów strategicznych:

1. Położenie geograficzne i środowisko naturalne,
2. Demografia, struktura zatrudnienia, bezrobocie,
3. Gospodarka,

4. Infrastruktura społeczna,
5. Infrastruktura techniczna,
6. Budżet gminy.

- Zgodność Strategii z horyzontem czasowym okresu programowania Unii Europejskiej: horyzontem czasowym obejmującym perspektywę finansową Unii Europejskiej (lata 2014-2020), horyzontem zbieżnym z horyzontem regionalnej strategii rozwoju większości jednostek samorządów terytorialnych na terenie województwa podkarpackiego, potrzebą zapewnienia spójności z perspektywą przyjętą dla Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego.

W Strategii rozwoju wskazana jest wizja i misja gminy oraz strategiczne kierunki rozwoju. Stanowi ona podstawowy instrument długofalowego zarządzania jednostką samorządu terytorialnego. Pełni kluczową rolę jako generalny plan postępowania władz samorządowych, partnerów gospodarczych oraz społecznych, którzy mogą się na nią powoływać w procesie pozyskiwania środków zewnętrznych. Dzięki Strategii możliwe jest określenie możliwości i ograniczeń w zakresie realizowanych i planowanych zadań. Umożliwia również na efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, do których należą środowisko przyrodnicze, zasoby ludzkie, infrastruktura oraz środki finansowe. Strategia stanowi podstawę do opracowania innych dokumentów, np. Planu Rozwoju Lokalnego czy Wieloletniego Planu Inwestycyjnego.

Analiza powstała w oparciu o materiały uzyskane od Urzędu Gminy w Lubeni, dane Głównego Urzędu Statystycznego, ankiety wypełnione przez mieszkańców Gminy oraz badania własne. Strategię wykonano przy użyciu dokumentów takich jak:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lubenia,
- Plan Odnowy Miejscowości Lubenia,
- Plan Odnowy Miejscowości Siedliska,
- Plan Odnowy Miejscowości Straszyle,
- Plan Odnowy Miejscowości Sołonka,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lubenia na lata 2016-2026.

1. Charakterystyka i diagnoza sytuacji społeczno- gospodarczej

1.1. Położenie i podział administracyjny

Gmina Lubenia stanowi część powiatu rzeszowskiego oraz województwa podkarpackiego. Zalicza się do gmin wiejskich. Powierzchnia gminy wynosi 55 km² i stanowi 4,75% powierzchni powiatu rzeszowskiego. W skład gminy wchodzi cztery miejscowości:

- Lubenia,
- Straszędzie,
- Sołonka,
- Siedliska.

Rysunek 1 Mapa Gminy Lubenia.

Źródło: Strona internetowa Gminy Lubenia: www.lubenia.pl

Centralnym punktem Gminy jest miejscowość Lubenia, która pełni rolę ośrodka administracyjno- kulturalnego Gminy.

Gmina Lubenia sąsiaduje z następującymi Gminami:

- od wschodu z Gminą Błazowa,
- od południa z Gminą Niebylec,
- od zachodu z Gminą Czudec oraz miastem i Gminą Boguchwała,
- od północy z miastem i Gminą Tyczyn oraz miastem Rzeszów.

1.2. Warunki naturalne

Geograficznie, Gmina Lubenia położona jest w obrębie północnego obrzeża Pogórza Dynowsko – Strzyżowskiego, obejmując w północnej części fragment rozległej, wcinającej się w obszar Pogórza Doliny Wisłoka. Rzeźba terenu gminy jest urozmaicona, z widocznymi znacznymi deniwelacjami. Wysokości bezwzględne wahają się w przedziale od 210 m. n.p.m. do 422 m. n.p.m. Najwyższy punkt wysokościowy znajduje się w miejscowości Sołonka.

Niewątpliwym bogactwem naturalnym na terenie Gminy Lubenia są źródła leczniczych wód siarczanowych. Bardzo wydajne źródło znajduje się u zbiegu granic wsi Lubenia – Hermanowa – Budziwój, w otoczeniu pięknych jarów bukowych. Bogate źródła wody siarczanowo – jodowej znajdują się w przysiółku Horodne w Lubeni, solanki w Sołonce oraz obfite źródła wody pitnej w przysiółku Przylasek, w która zaopatrują się mieszkańcy Rzeszowa i okolicznych gmin.

Na terenie Gminy występują złoża gipsu we wsi Siedliska – Broniakówka, złoża łupków i piaskowców menilitowych we wsi Straszędzie, Lubenia i Siedliska, złoża kruszywa naturalnego w dorzeczu rzeki Wisłok, w Siedliskach.

1.3. Struktura demograficzna

Na dzień 31.12.2015 r. Gminę Lubenia zamieszkiwało 6448 osób. Dokładną liczbę mieszkańców na przestrzeni lat 2011-2015 przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 1 Liczba mieszkańców Gminy Lubenia w latach 2011-2015.

Rok	Gmina Lubenia
2011	6525
2012	6518

Strategia Rozwoju Gminy Lubenia na lata 2017-2027

2013	6504
2014	6455
2015	6448

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W tabeli poniżej przedstawiono liczbę mieszkańców Gminy Lubenia w podziale na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny oraz poprodukcyjny.

Tabela 2 Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym na terenie Gminy Lubenia w latach 2011-2015.

Rok	Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym	Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym	Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym
2011	1277	4036	1212
2012	1257	4035	1226
2013	1253	4032	1219
2014	1194	4017	1244
2015	1189	4010	1249

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zjawiskami, które mają wpływ na zmianę liczby ludności w gminie są urodzenia, zgony oraz migracje. Na terenie Gminy Lubenia widoczna jest negatywna tendencja- tylko w roku 2011 wskaźnik przyrostu naturalnego był na dodatnim poziomie. Od roku 2012 wskaźnik przyrostu naturalnego utrzymuje się na ujemnym poziomie.

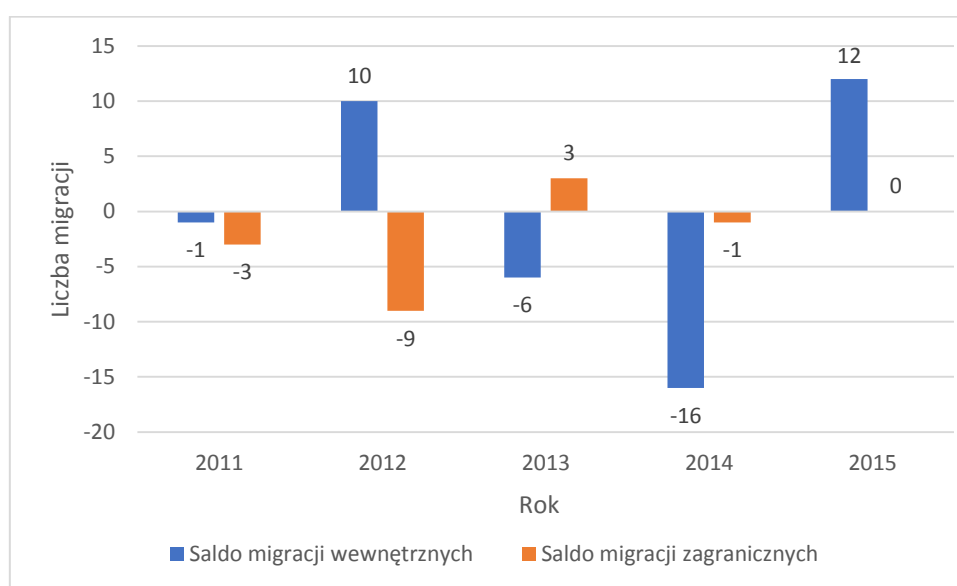
Tabela 3 Wartość wskaźnika przyrostu naturalnego na terenie Gminy Lubenia w latach 2011-2015.

Rok	Wskaźnik przyrostu naturalnego
2011	0,9

2012	-1,1
2013	-0,9
2014	-2,2
2015	-3,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Rzeczywista liczba ludności ma związek z migracjami. Tylko w roku 2012 i 2015 suma migracji na terenie Gminy Lubenia była dodatnia. W Gminie przeważają migracje wewnętrzne nad migracjami zagranicznymi.

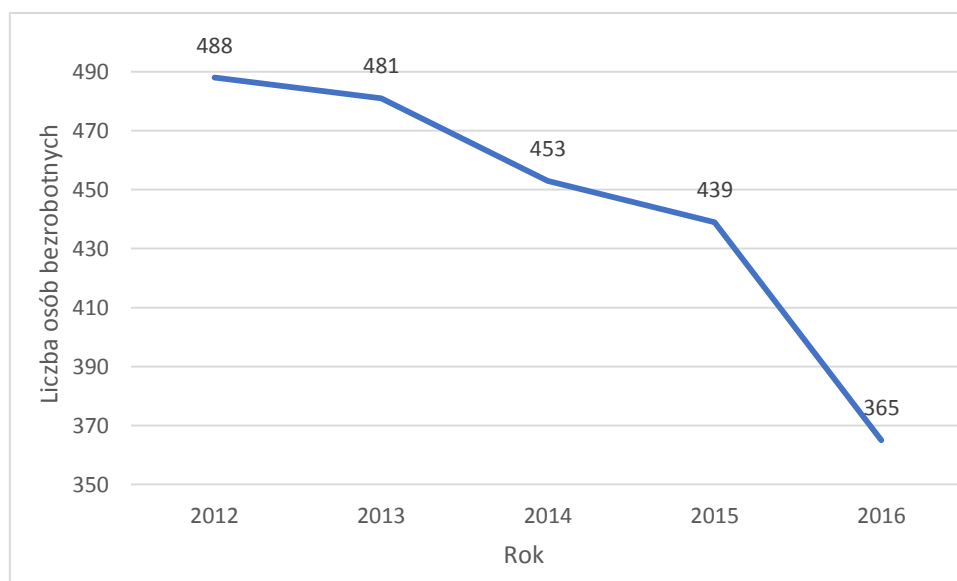

Rysunek 2 Zestawienie ilości migracji wewnętrznych i zagranicznych na terenie Gminy Lubenia w latach 2011-2015.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Utrzymywanie negatywnego trendu migracyjnego będzie oddziaływać na sytuację Gminy. Konieczne jest podjęcie działań, które spowodują ograniczenie ruchu migracyjnego poprzez poprawę jakości życia oraz tworzenia nowych, stabilnych miejsc pracy.

Zgodnie z danymi publikowanymi przez Główny Urząd Statystyczny, na terenie powiatu rzeszowskiego bezrobocie wyniosło 12,8% na dzień 31.12.2015 r. oraz 11,0% na dzień 31.12.2016 r. Bezrobocie spada w miesiącach letnich. Jest to skutek prac sezonowych w handlu, gastronomii, hotelarstwie, turystyce, budownictwie, ogrodnictwie i rolnictwie.

Rysunek 3 Liczba osób bezrobotnych na terenie Gminy Lubenia w latach 2011-2015.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

1.4. Infrastruktura społeczna

1.4.1. Oświata

Na terenie Gminy Lubenia zlokalizowane są trzy Szkoły Podstawowe:

- Szkoła Podstawowa w Lubeni,
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Sołonce,
- Szkoła Podstawowa w Straszyszynie

oraz jedno Gimnazjum:

- Publiczne Gimnazjum w Siedliskach.

W tabeli poniżej zestawiono ilość uczniów na poszczególnych stopniach edukacji w latach 2011-2015.

Tabela 4 Liczba uczniów na poszczególnych stopniach kształcenia na terenie Gminy Lubenia w latach 2011-2015.

Jednostka edukacyjna	Rok				
	2011	2012	2013	2014	2015
Szkoła Podstawowa					
Oddziały w szkołach	20	21	22	25	25

Uczniowie	361	340	321	357	352
Gimnazjum					
Oddziały w szkołach	9	9	9	9	9
Uczniowie	198	188	192	180	183

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

1.4.2. Pomoc społeczna

Na terenie Gminy Lubenia zadania z zakresu pomocy społecznej organizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubeni. GOPS jest jednostką organizacyjną gminy nie posiadającą osobowości prawnej, działająca jako wyodrębniona jednostka Gminy Lubenia. Został utworzony na podstawie Uchwały Nr X/32/90 Rady Gminy w Lubeni z dnia 27 lutego 1990 r. w sprawie powołania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubeni.

Zgodnie ze statutem celem działania Ośrodka jest:

1. umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości,
2. wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
3. podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.
4. współpraca na zasadzie partnerstwa z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi celem przezwyciężenia trudnej sytuacji podopiecznych Gminy Lubenia,
5. uczenie zaradności, samodzielności osoby z wykluczenia społecznego,
6. pomoc i zachęcanie ich do otwarcia się na życie społeczne.

Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym Gminy Lubenia

Osoby niepełnosprawne Gminy Lubenia stanowią liczną społeczność gminy. Niepełnosprawność dotyka ludzi w każdym wieku, powodowana jest chorobami i dysfunkcjami fizycznymi. Osoba niepełnosprawna to taka, której stan fizyczny, psychiczny i umysłowy powoduje trwałe lub okresowe utrudnienia, ograniczenia bądź uniemożliwienie samodzielnej egzystencji, pełnienie ról i zadań społecznych stosownie do wieku.

Zauważa się systematyczny wzrost liczby osób niepełnosprawnych na terenie gminy. Ma to również odzwierciedlenie w liczbie korzystających z pomocy społecznej. Najczęstszymi problemami, z jakimi spotykają się w swojej codziennej egzystencji osoby niepełnosprawne to:

- utrudniony dostęp do leczenia i rehabilitacji,
- utrudnienia architektoniczne i komunikacyjne,
- pogarszanie się sytuacji ekonomicznej,
- bariery psychologiczne,
- izolacja społeczna.

Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym Gminy Lubenia to organizacja która skupia przeważnie dzieci i młode osoby z różnymi dysfunkcjami i organizuje dla nich różne formy działań m. in. Mikołajki, zabawy karnawałowe, Andrzejkki, wycieczki, warsztaty, ogniska itp.. Przedsięwzięcia te mają zapobiec marginalizowaniu i wykluczeniu ze społeczeństwa tej grupy osób która stanowi pewien procent populacji ludności gminy.

1.4.3. Kultura

Działalność kulturalna

Dostęp do kultury na terenie Gminy zapewniają Gminny Ośrodek Kultury wraz z filiami w Straszycach i Siedliskach oraz Gminna Biblioteka Publiczna również z filiami w tychże miejscowościach. Realizują one swoje zadania statutowe w zakresie ochrony, tworzenia i upowszechniania kultury oraz czytelnictwa poprzez: organizowanie różnorodnych form edukacji kulturalnej, organizację imprez artystycznych i rozrywkowych, organizację wystaw

artystycznych i wernisaży, prowadzenie i koordynowanie działalności amatorskich zespołów artystycznych, sekcji i kół zainteresowań na terenie Gminy, prowadzenie współpracy kulturalnej z zagranicą, współpracę z instytucjami i organizacjami społeczno-kulturalnymi, twórcami i artystami

GOK posiada bogatą propozycję atrakcyjnego spędzania wolnego czasu dla każdej grupy wiekowej. Seniorzy mogą realizować swoje zainteresowania w klubach seniora, panie mają swój Klub Aktywnych Kobiet, natomiast dzieci mogą uczyć się gry na instrumentach w ognisku muzycznym lub potańczyć w zespołach. Dla uzdolnionych manualnie prowadzone są warsztaty rękodzieła a dla lubiących ruch zajęcia aerobiku. W okresie ferii zimowych i wakacji GOK organizuje dla dzieci zajęcia stałe, podczas których mają możliwość spędzania wolnego czasu na różnego rodzaju grach, zabawach, konkursach muzycznych i plastycznych, rozgrywkach szachowych, sportowych oraz wycieczkach. Od poniedziałku do piątku w godzinach od 16.00-20.00 czynne są Kluby w DK Straszędzie, DK Siedliska oraz GOK Lubenia gdzie można poczytać prasę, kolorowe czasopisma, skorzystać z Internetu i sklepiu, zagrać w gry planszowe, posłuchać dobrej muzyki, pooglądać telewizję, spędzić miły czas przy kawie lub herbacie. Do dyspozycji w tych godzinach jest stół bilardowy w DK w Straszędzie i DK w Siedliskach oraz gra „Piłkarzyki” w DK w Straszędzie. Udostępnia sale w budynkach na różnego typu badania, szkolenia (m.in. biura pracy, PODR), pokazy, kursy, zebrania. Organizuje kursy i pokazy żywieniowe oraz warsztaty rękodzieła ludowego.

Przy GOK działają również zespoły amatorskie skupiające mieszkańców w różnym wieku i o różnych upodobaniach artystycznych - Zespół Tańca Współczesnego „Show Dance”, Zespół Estradowy „Pasjonaci”, który występuje samodzielnie i akompaniuje Chórowi OSP z Lubeni, natomiast kulturę ludową, tradycję, zwyczaje i obrzędy lokalne przekazują działające przy GOK-u zespoły: wielopokoleniowy Zespół Pieśni i Tańca „Lubenka”, Kapela ludowa z Lubeni i Zespół Śpiewaczy „Lubenianki”. Na terenie Gminy działa także wielopokoleniowy Zespół Regionalny Straszędzianie. „Lubenka” tańczyła na scenach wielu europejskich krajów, reprezentując gminę na międzynarodowych festiwalach przy akompaniamencie Kapeli Ludowej. Zespół Śpiewaczy „Lubenianki” posiada w repertuarze przyspiewki z Lubeni i okolic, specjalizuje się także w przygotowywaniu tradycyjnych potraw regionalnych. Zespoły te wykonują również m.in. szeroko znane i nagradzane widowiska obrzędowe („Wesele straszędziane”, „Lubeńskie tuki”, „Wiljo w Lubeni”).

W Gminie znajdują się zabytki architektury sakralnej: drewniany kościół w Straszycach, kapliczki przydrożne.

Działania Gminnej Biblioteki Publicznej w Lubeni wraz z dwiema podległymi filiami nie ograniczają się tylko do podstawowych zadań statutowych instytucji, ale to szereg przedsięwzięć kulturalno-edukacyjnych promujących czytelnictwo i książkę. Informatyzacja procesów bibliotecznych wdrożona w sieci bibliotek ułatwiła nie tylko pracę kadrze bibliotecznej, ale też pozwoliła czytelnikom zdalnie rezerwować książki, którzy mają dostęp do kompletnych katalogów online bibliotek. Z tego dobrodziejstwa korzysta wielu czytelników i to nie tylko młodych. Biblioteka uczestniczy w całokształcie życia społeczno-kulturalnego środowiska, upowszechniania czytelnictwa poprzez różne formy działalności m.in.: Dyskusyjne Kluby Książki, lekcje biblioteczne i biblioterapeutyczne, spotkania z bajką, teatrykiem kamishibai, różnorodne konkursy, wystawy, spotkania autorskie, wyjazdy do teatru, bibliotek oraz wycieczki edukacyjno-krajoznawcze dla osób dorosłych. Organizuje także czas wolny dzieciom w czasie ferii i wakacji, cykliczne spotkania tematyczne oraz bierze udział w wielu ogólnopolskich akcjach czytelniczych.

System instytucjonalny w zakresie promocji kultury, dziedzictwa oraz czytelnictwa

Instytucjami zajmującymi się promocją kultury na terenie Gminy Lubenia są Gminny Ośrodek Kultury oraz Gminna Biblioteka Publiczna. GOK i GBP współpracują z Wojewódzkim Domem Kultury w Rzeszowie, bibliotekami, w tym Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną w Rzeszowie, ośrodkami kultury z terenu województwa i kraju w zakresie promocji folkloru, organizacji konkursów o szczeblu krajowym, wojewódzkim i lokalnym, edukacji kulturalnej i czytelniczej, wsparcia amatorskiej twórczości artystycznej, animacji kultury, wspierania i ochrony kultury i pamięci lokalnej, traktowanych jako ochrona tradycji i dziedzictwa kulturowego, promocji regionu, rozpoznawania, rozbudzania i zaspokajania potrzeb oraz zainteresowań kulturowych mieszkańców. GOK podejmuje również współpracę z podmiotami zagranicznymi w zakresie wymiany kulturalnej. W Gminie Lubenia działają również cztery stowarzyszenia, z którymi GOK i GBP współpracują w zakresie prowadzenia działalności na rzecz rozwoju kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego oraz promocji czytelnictwa, wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, ochrony i promocja zdrowia oraz pomocy osobom niepełnosprawnym.

Są to:

- Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju i Promocji Gminy Lubenia Aktywni Razem,
- Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym Gminy Lubenia,
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Sołonka - "Solanka",
- Stowarzyszenie Mieszkańców Wsi Straszędzie

oraz Lokalna Grupa Działania „Trygon – rozwój i innowacja”, która jest partnerstwem trójsektorowym - stowarzyszeniem skupiającym podmioty sektora publicznego, społecznego i gospodarczego. Członkami stowarzyszenia są osoby fizyczne i prawne, w tym jednostki samorządu terytorialnego z terenu Gmin Boguchwała, Lubenia i Świlcza.

Imprezy kulturalne organizowane przez Gminę

GOK w Lubeni organizuje corocznie 5 cyklicznych imprez kulturalnych o zasięgu regionalnym. Są to imprezy plenerowe z bogatą ofertą artystyczną przyciągającą mieszkańców Gminy i okolicznych miejscowości. Ponadto GOK jest organizatorem szeregu imprez zamkniętych.

Imprezy o zasięgu powiatowym/ogólnopolskim, to:

- wojewódzki konkurs na najsmaczniejszą potrawę ziemniaczaną.

Współorganizacja:

- Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. Stanisławy Kopiec „O Lubeński Dzwon” (główny organizator to GBP w Lubeni) – partnerstwo w organizacji gali finałowej konkursu,
- Podkarpacki Konkurs „Literatura i dzieci” – eliminacje rejonowe (główny organizator to WDK w Rzeszowie).

Imprezy plenerowe o skali lokalnej:

- Piknik Rodzinny,
- Dożynki Gminne,
- Opłatek organizowany przez Parafialne Koło Caritas w Lubeni,
- Majówka – nabożeństwo po którym jest piknik połączony z grillowaniem i wspólnym śpiewaniem. Zabawa bez alkoholu. Nauka, że można się dobrze bawić bez alkoholu. Zabawa w trzeźwości.

Imprezy plenerowe o skali regionalnej:

- Dni Gminy Lubenia,
- Malinowe Święto,
- Ziemniaczane Harce,
- Wystawa Motocykli I Pojazdów Zabytkowych.

Imprezy Zamknięte:

- Spotkanie z Kolędą,
- Dzień Seniora,
- Święto Konstytucji 3 Maja,
- Koncert Pieśni Patriotycznej 11 Listopada,
- Mikołaj dla dzieci (Bajkowy Bal) we współorganizacji z GBP,
- wystawy,
- koncerty muzyczne.

Organizacja konkursów:

- Gminny Konkurs Palm i Pisanek Wielkanocnych,
- Podkarpacki Konkurs „Literatura i dzieci” – eliminacje rejonowe,
- konkurs na najsmaczniejszy placek z malinami,
- konkurs wiedzy o malinach,
- gminny konkurs wieńca dożynkowego,
- konkurs wiedzy o ziemniaku,
- wojewódzki konkurs na najsmaczniejszą potrawę ziemniaczaną.

Biblioteka przyciąga użytkowników nie tylko możliwością wypożyczenia książek, ale też ciekawymi wydarzeniami edukacyjno-kulturalnymi. Poprzez ciągłe poszerzanie zakresu swojej działalności, instytucja podnosi poziom swoich usług i określa kierunek dalszego rozwoju w zakresie silniejszej i bardziej otwartej współpracy z otoczeniem. Nie przestaje też być miejscem inteligentnego relaksu, rozrywki oraz nowoczesnych technologii komunikacyjnych. To miejsce kontaktu z wiedzą, kulturą i miejsce życia społecznego.

GBP w Lubeni jest organizatorem i bierze udział w wielu przedsięwzięciach - zarówno o zasięgu ogólnopolskim, jak i lokalnym oraz prowadzi działalność wydawniczą:

1. Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. Stanisławy Kopiec „O lubeński dzwon”
2. Ogólnopolskie akcje:

- Tydzień z Internetem,
 - Tydzień Bibliotek,
 - Cała Polska Czyta Dzieciom,
 - Narodowe Czytanie,
 - Dzień Misia.
3. Projekty lokalne:
- Biblioteka stawia na zdrowie,
 - Odkrywamy ludzi z pasją,
 - Przybliżamy ludziom świat,
 - Ocalić od zapomnienia.
4. Wydawnictwa regionalne:
- A. Bielenda, „Muzeum słowa. Słownik gwary lubeńskiej”,
 - A. Bielenda, Album pt. „Strachy polne – dzieje, rytuał, symbolika. Muzeum strachów polnych w Lubeni”.
5. Publikacje wydane we współpracy z Urzędem Gminy:
- S. Kopiec, „Ptasi mszał”,
 - S. Kopiec, bajki – „Gospodyni mucha” i „Śliwka i wisienka”,
 - S. Kopiec, „Igraszki frywolnej Staszki”,
 - „Listy chłopskie z Galicyi Jana Warchoła do brata Pawła z Lubeni (1877 – 1918)” - oprac. A. Bielenda.

1.4.4. Turystyka

W Gminie znajdują się zabytki architektury sakralnej. Pierwszym z nich jest drewniany kościół w Straszylu pw. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy z 1739 r. Jest on dębowo-modrzewiową budowlą o konstrukcji zrębowej. Do 1929 r. był kościołem parafialnym w pobliskiej Lubeni, konsekrowanym w 1745 r. Po wybudowaniu tam nowej świątyni został rozebrany i przewieziony do Straszyla, gdzie dobudowano murowaną zakrystię, sklepienia i wieżę. Razem z kościołem przeniesiono między innymi: ołtarz, krucyfiks na belce tęczowej oraz tablicę konsekracyjną. 8 grudnia 1929 r. został poświęcony przez proboszcza lubeńskiego ks. Józefa Urbanka, kapliczki przydrożne.

Ponadto ogromną atrakcją Gminy jest łożysko solankowa w Sołonce oraz Muzeum Regionalne z ekspozycją strachów polnych. Wytyczony wiosną 2012 r. atrakcyjny pieszy szlak solankowy przeznaczony jest dla miłośników wędrówek. Grodzisko „Okop” należy do najcenniejszych historycznie zabytków wsi Lubenia. Są to pozostałości wczesnośredniowiecznego grodu obronnego. Znajdujący się nieopodal (300 m) wczesnośredniowieczny gród obronny wraz z niewielką osadą istniał w okresie od XI-XIII wieku. Do dziś zachowały się w bardzo dobrym stanie ziemne wały obronne (od 2-4 metrów wysokości) wraz z fosą. Gród obronny w Lubeni położony był na granicy tzw. Rusi Czerwonej i państwa polskiego. Pierwotnie nosił nazwę Horodna i swoje znaczenie utracił ostatecznie w XIV wieku, po przyłączeniu tych terenów do Polski przez króla Kazimierza Wielkiego w 1345 roku. Obronny charakter grodziska wykorzystany został przez chłopów lubeńskich, podczas najazdu szwedzkiego w 1656 roku. Schronili się tutaj wraz z dobytkiem i stoczyli zwycięską potyczkę z oddziałem wroga. Stąd wywodzi się obecna nazwa przysiółka „Okop szwedzki”. Grodzisko „Okop” należy do najcenniejszych historycznie zabytków wsi Lubenia.

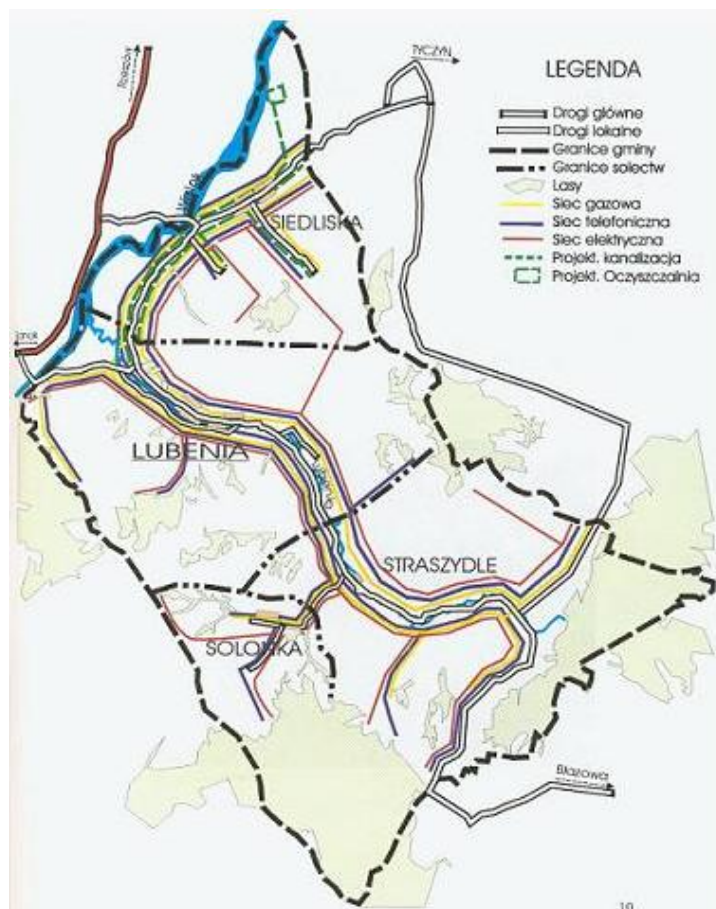
Na skraju wsi Siedliska, w przysiółku Broniakówka ukształtowały się w okresie miocenu (23 - 12 mln lat temu) rozległe pokłady skał gipsowych. W niektórych miejscach sięgają one nawet kilkudziesięciu metrów głębokości. W XVII wieku właściciele tych terenów, magnacki ród Branickich rozpoczął eksploatację złóż w celach budowlanych. Gips z Siedlisk został użyty m.in. do budowy rodowej siedziby Branickich w Białymstoku oraz w Tyczynie. Kopalnia gipsu (zwana przez miejscową ludność „gipsiarnią”) czynna była (z przerwami) aż do połowy lat 50-tych, kiedy to ostatecznie zaprzestano eksploatacji złóż gipsowych.

1.5. Infrastruktura techniczna

1.5.1. Drogi i komunikacja

Na terenie Gminy Lubenia występują jedynie drogi powiatowe i gminne. Zgodnie z podziałem dróg publicznych na terenie Gminy przebiega sześć dróg powiatowych. Drogi te stanowią zasadniczy układ komunikacyjny obsługujący cały teren Gminy, tj. podstawowe jednostki osadnicze i podstawowe obszary funkcjonalne. Sieć dróg powiatowych umożliwia powiązania funkcjonalne i komunikacyjne z przyległymi obszarami.

Drogi Gminne stanowią uzupełnienie sieci dróg powiatowych. Obsługują one głównie przyległą zabudowę na terenie poszczególnych miejscowości Gminy.

Rysunek 4 Drogi na terenie Gminy Lubenia.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

1.5.2. Sieć gazowa

Na terenie Gminy Lubenia widoczny jest rokroczny wzrost odbiorców gazu. Rośnie także ilość odbiorców, którzy ogrzewają mieszkania gazem ziemnym (od 267 odbiorców w roku 2011 do 317 odbiorców w roku 2015). Całkowite zużycie gazu ulega nieznacznym wahaniom. Sytuacja ta jest powodowana zmianami cen gazu oraz zmiennymi warunkami pogodowymi.

Tabela 5 Liczba odbiorców i zużycie gazu na terenie Gminy Lubenia w latach 2011-2015.

Rok	Ilość odbiorców gazu	Ilość odbiorców ogrzewających mieszkania gazem	Zużycie gazu w tys. m ³	Zużycie gazu do ogrzewania mieszkań tys. m ³

2011	800	267	464,1	222,2
2012	807	283	460,7	225,8
2013	817	290	460,7	236,6
2014	826	300	439,7	224,0
2015	834	317	445,3	229,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

1.5.3. Zaopatrzenie w wodę i gospodarkę ściekową

Na terenie Gminy Lubenia występują trudne warunki hydrogeologiczne na wykonanie zorganizowanego zaopatrzenia w wodę w postaci wodociągu. Dopiero od roku 2013 na terenie Gminy istnieje sieć wodociągowa. W roku 2015 z sieci wodociągowej korzystało 43,9% mieszkańców Gminy.

Tabela 6 Sieć wodociągowa na terenie Gminy Lubenia.

	Jednostka	2011	2012	2013	2014	2015
Długość czynnej sieci wodociągowej	km	0,0	0,0	73,4	73,4	73,4
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	0	0	803	805	853
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	0,0	0,0	13,3	41,5	57,9
Zużycie wody na 1 mieszkańca	m ³	-	-	2,0	6,4	9,0
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoby	27	27	2506	2748	2829

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Gmina Lubenia charakteryzuje się średnim stopniem skanalizowania. Całkowita długość czynnej sieci kanalizacyjnej w roku 2015 wyniosła 100,0 km i obejmowała 68,8% mieszkańców Gminy. Aglomeracja Lubenia (PLPK064) objęta jest Krajowym Programem Oczyszczalni Ścieków. Liczba RLM rzeczywista aglomeracji wynosi 5 476.

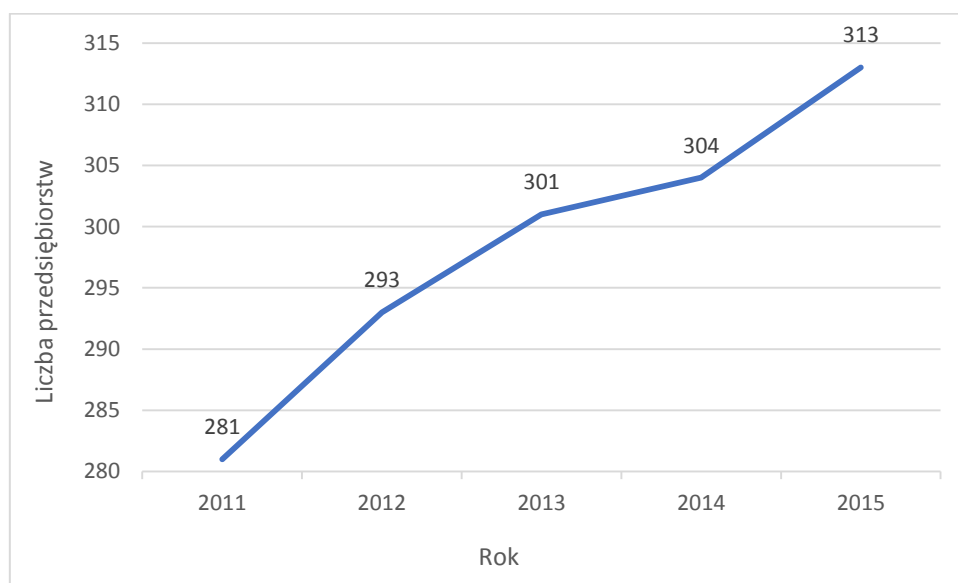
Tabela 7 Sieć kanalizacyjna na terenie Gminy Lubenia.

	Jednostka	2011	2012	2013	2014	2015
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	99,8	99,8	100,0	100,0	100,0
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1258	1285	1302	1305	1307
Ścieki odprowadzone	dam ³	130,0	138,0	160,0	149,0	162,0
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	3781	3814	3828	4440	4437

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

1.6. Gospodarka Gminy

Liczba podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Lubenia zwiększa się nieprzerwanie od 2011 roku. W przeciągu ostatnich pięciu lat liczba podmiotów gospodarczych wzrosła o 32 (z 281 podmiotów w roku 2011 do 313 podmiotów w roku 2015).

Rysunek 5 Liczba podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Lubenia w latach 2011-2015.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

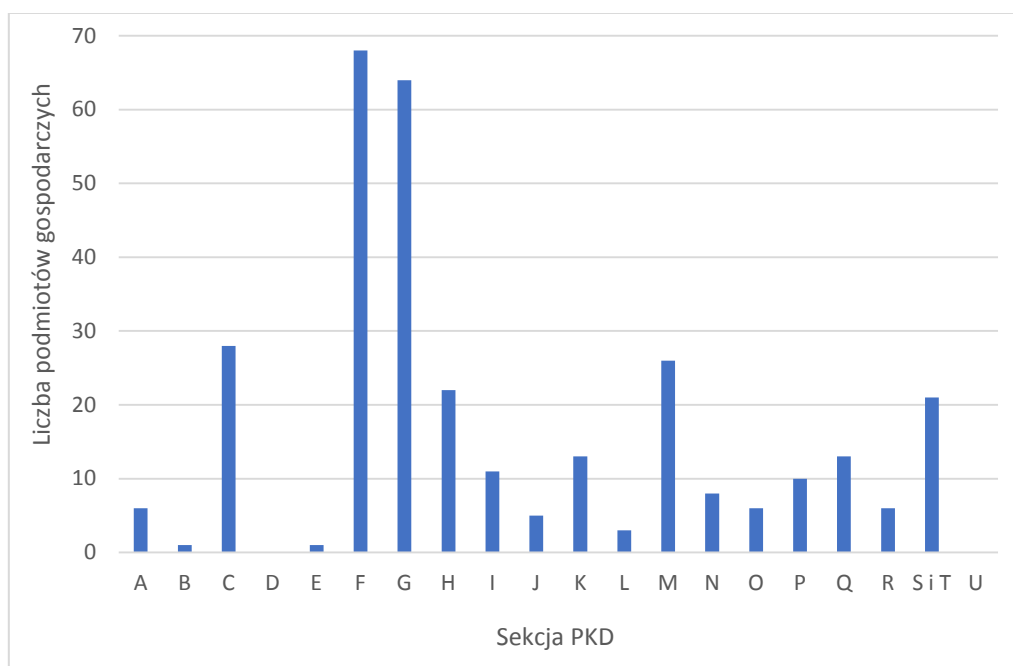
W 2015 r., na terenie Gminy Lubenia największe liczba podmiotów gospodarczych działała w branży budowlanej oraz handlu hurtowym i detalicznym. Brak jest podmiotów z zakresu wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych, oraz organizacji i zespołów eksterytorialnych.

Dokładną liczbę podmiotów w podziale na poszczególne sekcje PKD zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 8 Ilość podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Lubenia z podziałem na sekcje PKD w roku 2015.

Jednostki wpisane do rejestru REGON wg sekcji PKD 2007	Ilość
Sekcja A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	6
Sekcja B - Górnictwo i wydobywanie	1
Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe	28
Sekcja D - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0
Sekcja E - Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1
Sekcja F - Budownictwo	68
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	64
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	22
Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	11
Sekcja J - Informacja i komunikacja	5
Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	13
Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3
Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	26
Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	8
Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	6
Sekcja P - Edukacja	10
Sekcja Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	13
Sekcja R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	6
Sekcja S i T - Pozostała działalność usługowa oraz Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	21
Sekcja U - Organizacje i zespoły eksterytorialne	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Rysunek 6 Liczba przedsiębiorstw w podziale na poszczególne sekcje PKD na terenie Gminy Lubenia w roku 2015.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Przeważającą liczbę przedsiębiorstw na terenie Gminy Lubenia stanowią mikroprzedsiębiorstwa. Od roku 2011 ich ilość stale wzrasta. Jest to sytuacja typowa dla tego rodzaju jednostek terytorialnych. Niewiele jest przedsiębiorstw zaliczanych do małych i średnich. Brak jest przedsiębiorstw dużych.

Tabela 9 Ilość przedsiębiorstw według wielkości na terenie Gminy Lubenia w latach 2011-2015.

Rok	0 - 9	10 - 49	50 - 249	>250
2011	268	12	1	0
2012	279	13	1	0
2013	287	13	1	0
2014	290	13	1	0
2015	299	13	1	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Do największych przedsiębiorstw działających na terenie Gminy Lubenia należą:

- Biuro Audytu Anna Ziembicka, Betoniarnia Gawron Anna Ziembicka,
- „Bomex” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością,
- BRAMY – ROLETY” PC Produkcja, montaż, W. Myszka,

- Przedsiębiorstwo wielobranżowe „ED-BUD” Edward Krupa,
- Firma Handlowo- usługowo- skupowa „BUD-ROL” Spółka Jawna A. Grzebyk, E. Solecki, D. Walkow,
- P.P.H.U. „LEMARO” Obróbka szkła i luster, Robert Zembroń,
- GS „Sch” w Lubeni – działalność handlowa, produkcyjna,
- Usługi transportowe- Szostek Dariusz,
- Firma „Tara” Józef Solecki,
- P.P.H.U. „Complex” Roman Brzeżawski,
- „TRANS-ROL” P.U.H. Adam Gruba,
- Firma Sołonres BW Ewa Wanat.

1.7. Stan finansów

Budżet jest finansowym wyrazem i instrumentem polityki gospodarczej gminy. W tabeli poniżej przedstawiono zestawienie finansów Gminy Lubenia w latach 2014-2015.

Tabela 10 Zestawienie budżetu gminy Lubenia w latach 2014-2015 w złotych.

	Rok	
	2014	2015
Dochody budżetu gminy ogółem	17 329 912,92	16 873 707,92
Dochody majątkowe	1 265 063,95	490 120,42
Dochody własne	5 651 883,92	5 924 166,69
Dochody podatkowe - podatek rolny	350 427,08	359 005,21
Dochody podatkowe - podatek leśny	32 646,14	36 268,04
Dochody podatkowe - podatek od nieruchomości	1 373 221,61	1 353 136,02
Dochody podatkowe - podatek od środków transportowych	135 958,19	152 528,19
Wpływy z opłaty skarbowej	9 454,00	11 652,00
Dochody podatkowe - podatek od czynności cywilnoprawnych	60 566,00	84 697,00

Strategia Rozwoju Gminy Lubenia na lata 2017-2027

Dochody podatkowe - podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej	1 440,00	1 440,00
Wpływy z opłaty eksploatacyjnej	1 413,03	569,76
Wpływy z opłaty targowej	20 838,00	21 115,00
Dochody z majątku	83 245,30	22 029,42
Udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa razem	2 359 823,27	2 492 657,97
Udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób fizycznych	2 356 209,00	2 446 171,00
Udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób prawnych	3 614,27	46 486,97
Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	348 802,78	371 022,79
Wpływy z usług	574 536,23	637 558,01
Pozostałe dochody – środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł – razem	0,00	0,00
Pozostałe dochody – środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł - inwestycyjne	0,00	0,00
Dochody z majątku – dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych JST oraz innych umów o podobnym charakterze	22 055,30	22 029,42
Dochody podatkowe – ustalone i pobierane na podstawie odrębnych ustaw	1 960 260,02	1 994 139,46
Dochody na jednego mieszkańca		
Ogółem	2 675,61	2 617,70
Dochody własne	872,61	919,05

Strategia Rozwoju Gminy Lubenia na lata 2017-2027

Dochody własne – udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób fizycznych	363,78	379,49
Dochody własne – udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób prawnych	0,56	7,21
Dochody własne – dochody podatkowe ustalone i pobierane na podstawie odrębnych ustaw	302,65	309,36
Subwencja ogólna	7 606 533,00	7 652 000,00
Dotacje	4 071 496,00	3 297 541,23
Wydatki budżetu gminy ogółem	17 269 687,23	16 210 998,80
Wydatki majątkowe inwestycyjne	3 523 969,04	1 732 757,70
Wydatki bieżące ogółem	13 745 718,19	14 478 241,10
Wydatki bieżące na wynagrodzenia	5 120 509,04	5 476 968,48
Wydatki bieżące na pochodne od wynagrodzeń	1 024 527,89	1 104 718,68
Wydatki bieżące na zakup materiałów i usług	2 761 199,17	2 978 879,64
Dotacje ogółem	1 223 990,79	1 348 718,80
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	2 514 597,19	2 425 790,80
Wydatki bieżące jednostek budżetowych ogółem	9 925 338,77	10 634 920,08
Wydatki na obsługę długu (obsługa długu publicznego bez wypłat z tytułu gwarancji i poręczeń)	72 897,86	56 575,71
Wydatki na jednego mieszkańca	2 666,31	2 514,89
W tym:		
Na oświatę i wychowanie	1 038,71	945,83
Na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego	129,05	124,11

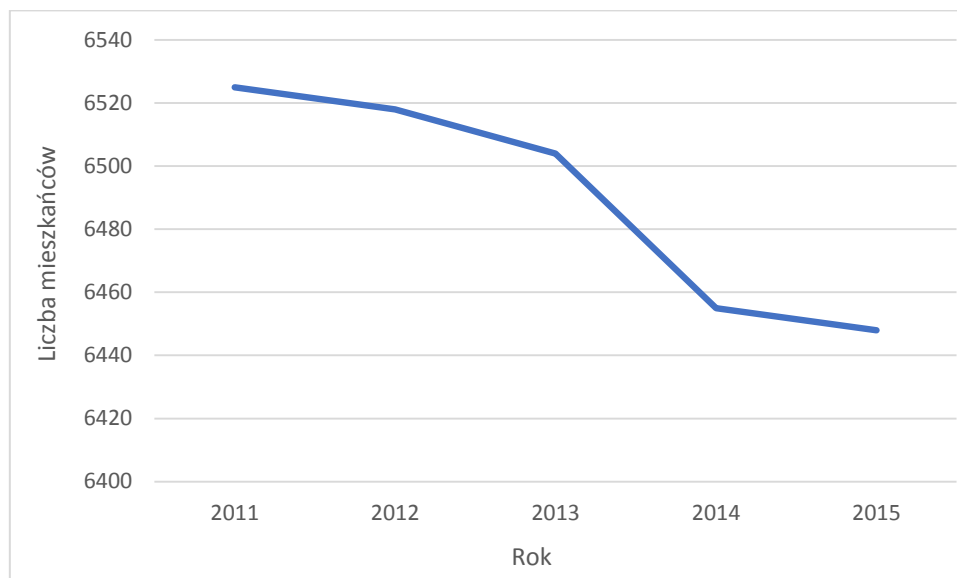
Strategia Rozwoju Gminy Lubenia na lata 2017-2027

Na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	0,00	0,00
Wydatki ogółem wg działów Klasyfikacji Budżetowej		
Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo	286 628,91	535 134,93
Dział 020 - Leśnictwo	1 992,37	1 499,40
Dział 400 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	322 121,43	339 517,81
Dział 600 – Transport i łączność	1 833 062,63	1 244 465,18
Dział 700 – Gospodarka mieszkaniowa	71 642,04	221 209,19
Dział 710 – Działalność usługowa	33 129,39	33 360,94
Dział 750 – Administracja publiczna	1 637 644,75	2 094 939,46
Dział 751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	49 119,01	42 254,77
Dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	161 803,26	111 392,42
Dział 757- Obsługa długu publicznego	72 897,86	56 575,71
Dział 801 – Oświata i wychowanie	6 727 738,26	6 096 799,55
Dział 851 – Ochrona zdrowia	45 737,24	83 107,13
Dział 852 – Pomoc społeczna	2 611 968,10	2 618 558,28
Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza	90 628,19	91 918,60
Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 680 709,36	1 705 151,36
Dział 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	835 874,12	800 016,38
Dział 926 – Kultura fizyczna	806 990,31	135 097,69

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

2. Analiza bieżącej i prognozowanej sytuacji

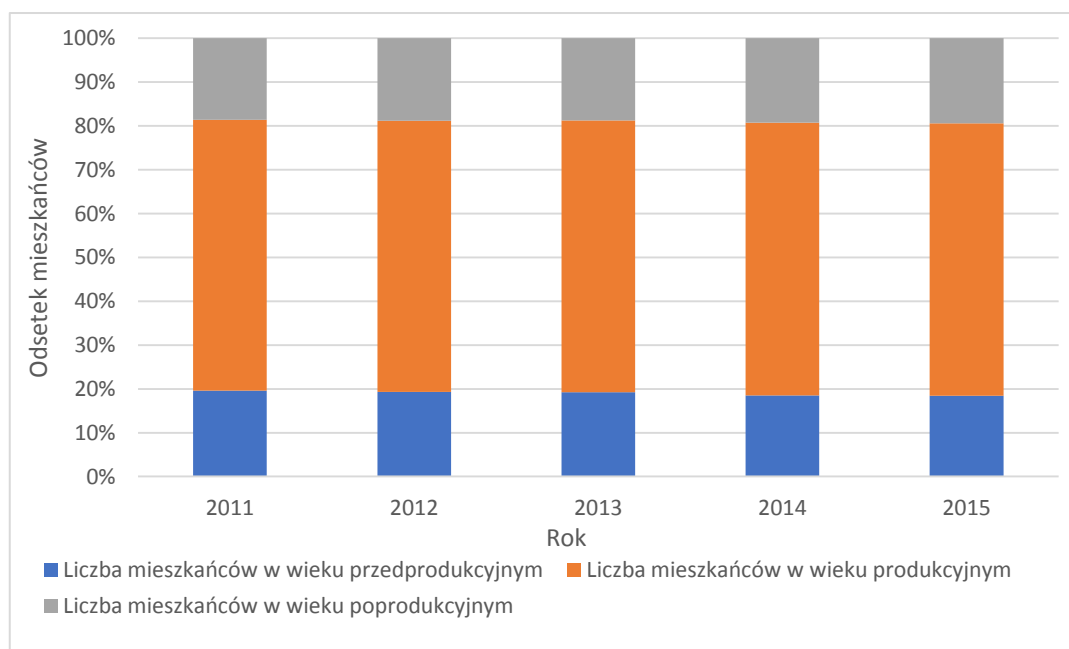
Widoczny jest stały spadek liczby mieszkańców Gminy Lubenia- od roku 2011 do 2015 liczba mieszkańców zmalała o 77 osób.

Rysunek 7 Liczba mieszkańców Gminy Lubenia w latach 2011-2015.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

O zasobach ludnościowych świadczy nie tylko liczba mieszkańców Gminy, lecz także struktura wiekowa. Gmina Lubenia charakteryzuje się stosunkowo dobrą strukturą demograficzną. W roku 2015 ponad 62% mieszkańców stanowiły osoby w wieku produkcyjnym. Widoczny jest spadek ilości mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (z 1277 osób w roku 2011 do 1189 osób w roku 2015) oraz w wieku produkcyjnym (z 4036 osób w roku 2011 do 4010 osób w roku 2015). Wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym (z 1212 w roku 2011 do 1249 osób w roku 2015).

Rysunek 8 Struktura ludności wg grup ekonomicznych na terenie Gminy Lubenia w latach 2011-2015.

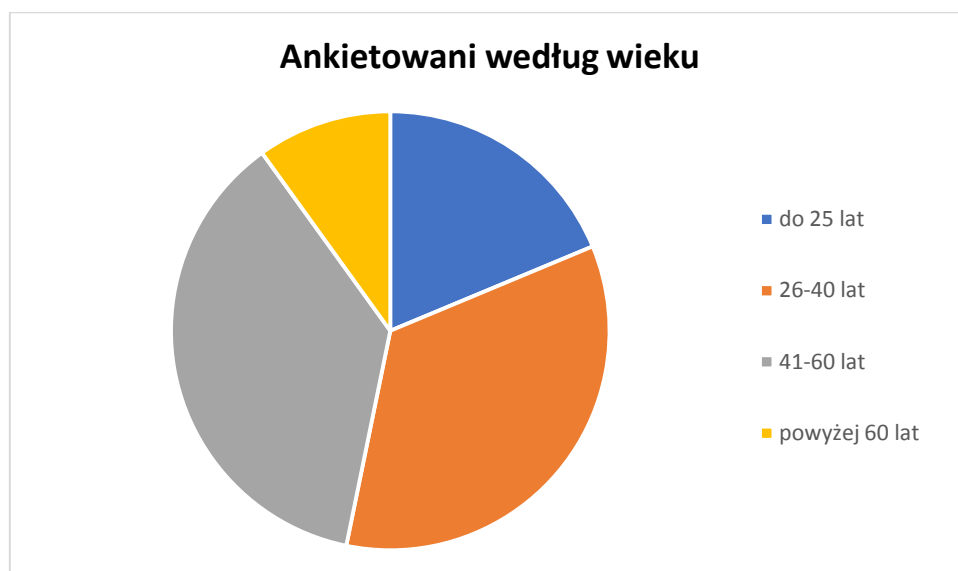
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Prognozuje się dalszy spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym. Zmniejszenie ilości mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym wymaga przeprowadzenia szeregu działań w zakresie dopasowania jakości szkolenia na wszystkich stopniach edukacji, tak, aby żadna ze szkół na terenie Gminy nie została zlikwidowana. Spadek ilości mieszkańców w wieku produkcyjnym powoduje konieczność rozwoju usług oraz przemysłu, dzięki którym powstaną nowe miejsca pracy, co przyciągnie nowe osoby do osiedlenia się w Gminie Lubenia. Tendencja wzrostowa osób w wieku poprodukcyjnym w dalszym ciągu będzie się utrzymywać. Mieszkańcom tym Gmina musi zapewnić dostęp do wysokiej jakości usług medycznych.

3. Identyfikacja najważniejszych problemów wymagających rozwiązania

Na potrzeby niniejszej Strategii zostały przeprowadzone konsultacje społeczne w formie badań ankietowych. Ankiety wypełnili mieszkańcy Gminy Lubenia. Wypełnione ankiety przekazano do Urzędu Gminy w Lubeni, Sołtysom, Radnym, bądź też uzupełniono i wysłano je on-line.

Ankieta zawierała pytania zarówno w formie pytań zamkniętych, jak i otwartych, co umożliwiło respondentom możliwość swobodnej wypowiedzi. Ankiety wypełniło 171 respondentów, w tym: 32 osoby w wieku do 25 lat, 59 osób w przedziale wiekowym 26-40 lat, 63 osoby w przedziale wiekowym 41-60 lat oraz 17 osób w wieku powyżej 60 lat.

Rysunek 9 Struktura wieku ankietowanych.

Zbliżona liczba kobiet i mężczyzn wypełniła ankiety- kobiety wypełniły 88 ankiety, zaś mężczyźni 83 ankiety.

Rysunek 10 Struktura płci ankietowanych.

Ankieta została wypełniona głównie przez osoby wykształcone- 80% respondentów stanowiły osoby z wykształceniem wyższym bądź średnim. Wykształcenie podstawowe wskazało 16 osób, zaś 18 osób wykształcenie zawodowe.

Rysunek 11 Struktura wykształcenia ankietowanych.

Ankiety wypełnili mieszkańcy wszystkich miejscowości wchodzących w skład Gminy, w tym: 37,87% ankiet wypełnili mieszkańcy Lubenia, 15,98% mieszkańcy Siedlisk, 8,28% mieszkańcy Sołonki oraz 37,87% mieszkańcy Straszysła.

Rysunek 12 Struktura miejsca zamieszkania ankietowanych.

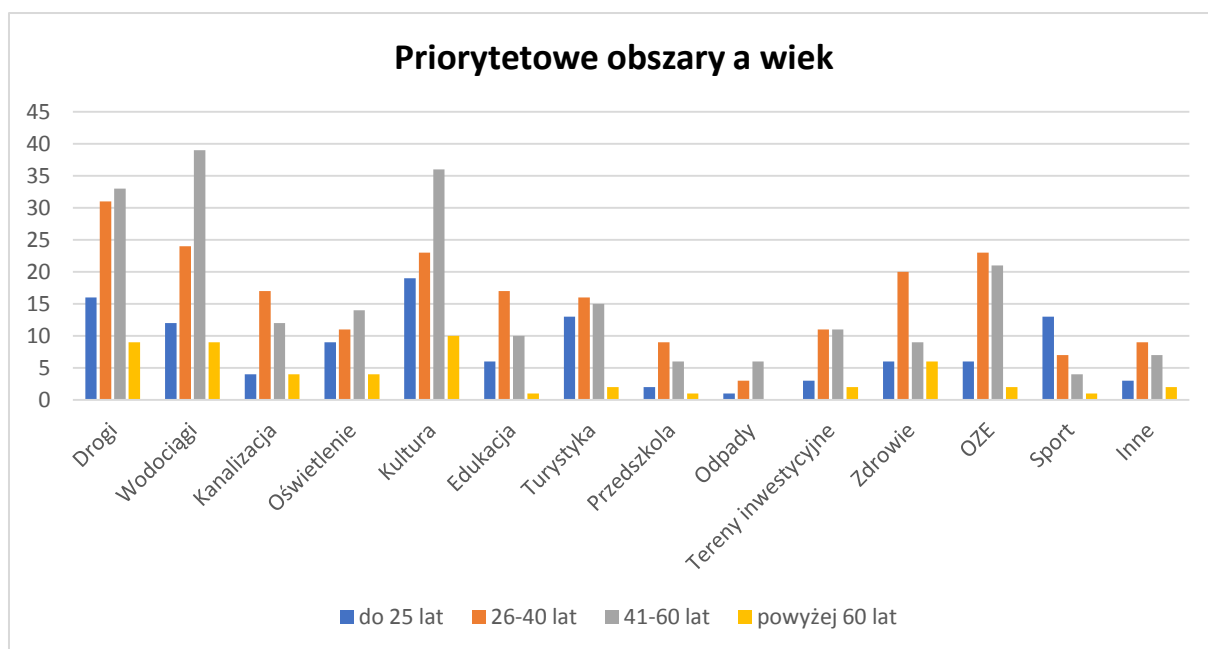
Poniżej zamieszczono analizę odpowiedzi na poszczególne pytania ankiety.

1. Jakie obszary dotyczące infrastruktury gminnej według Pani/Pana wymagają najpilniejszej inwestycji?

Pod pytaniem wskazano czternaście obszarów priorytetowych, z których ankietowani mogli wybrać pięć obszarów. Dodatkowo istniała możliwość przedstawienia dokładnej propozycji działania.

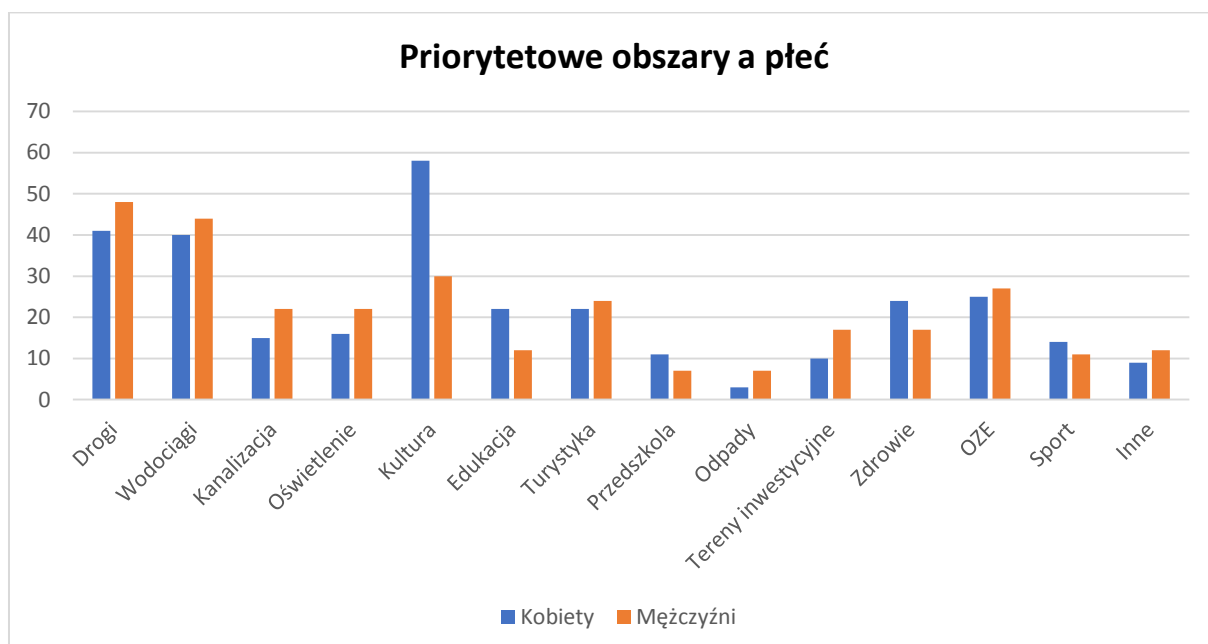
Około 50% ankietowanych wytypowało trzy spośród czternastu obszarów jako priorytetowe, tj. infrastrukturę drogową, wodociągową i kulturalną. Znaczna ilość osób zaznaczyła obszar infrastruktury turystycznej i odnawialnych źródeł energii. Najmniej ankietowanych wskazało obszar infrastruktury zagospodarowania odpadów oraz infrastruktury przedszkolnej.

W grupie wiekowej do 25 lat najczęściej wskazywano obszar kultury, dróg, turystyki oraz sportu. Grupa wiekowa w przedziale 26-40 wybierała obszar dróg, wodociągów, kanalizacji i odnawialnych źródeł energii. Grupy wiekowe 41-60 lat i powyżej 60 lat zaznaczyły te same odpowiedzi: drogi, wodociągi oraz kulturę.

Rysunek 13 Wykres zależności priorytetowych obszarów infrastruktury gminnej od wieku.

Bez względu na płeć ankietowani najczęściej wskazywali obszar dróg, wodociągów i kultury. W przypadku kobiet najczęściej wskazywanym obszarem była kultura, zaś w przypadku mężczyzn drogi.

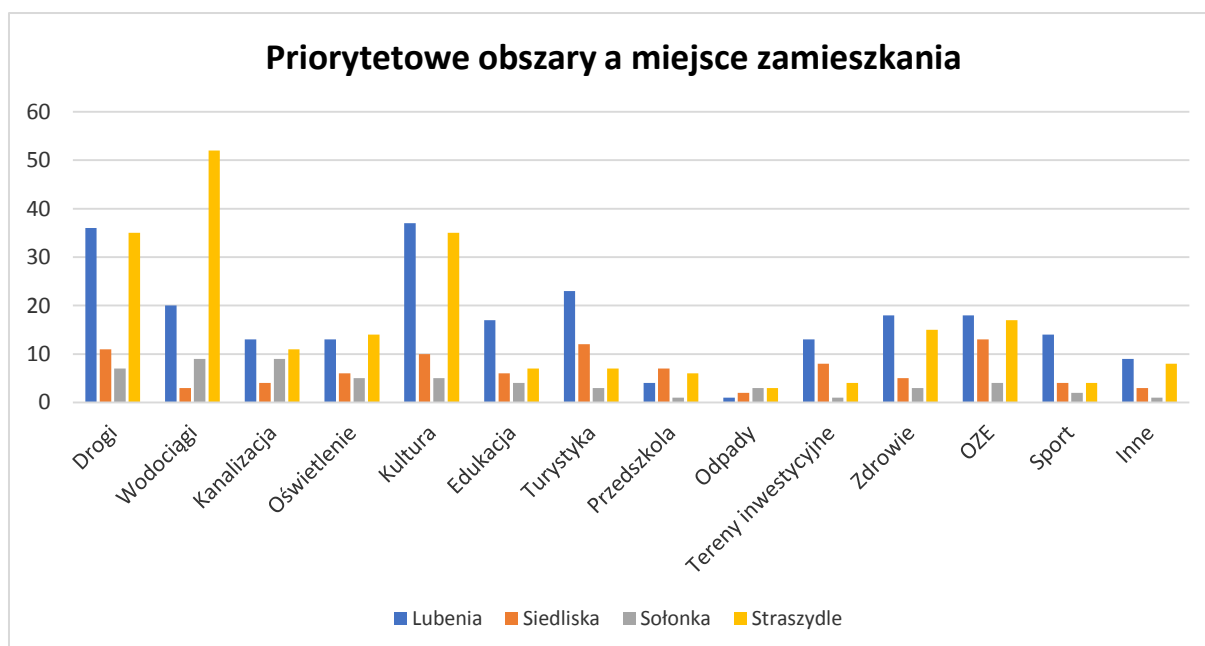
Rysunek 14 Wykres zależności priorytetowych obszarów infrastruktury gminnej w podziale na płeć.

Osoby z wykształceniem wyższym i średnim najczęściej zaznaczały obszary infrastruktury drogowej, wodociągowej i kulturalnej. W przypadku osób z wykształceniem zawodowym poza wymienionymi wyżej trzeba obszarami wybierano infrastrukturę oświetleniową. Respondenci z wykształceniem podstawowym wskazali infrastrukturę wodociągową, kulturalną oraz ochronę zdrowia jako priorytetowe.

Rysunek 15 Wykres zależności priorytetowych obszarów infrastruktury gminnej ze względu na wykształcenie.

Dla mieszkańców wszystkich miejscowości wchodzących w skład Gminy priorytetowy jest obszar infrastruktury drogowej. Dodatkowo mieszkańcy Lubeni zaznaczali kulturę i turystykę, mieszkańcy Siedlisk turystykę i odnawialne źródła energii, mieszkańcy Sołonki wodociągi i kanalizację, zaś mieszkańcy Straszędla wodociągi i kulturę.

Rysunek 16 Wykres zależności priorytetowych obszarów infrastruktury gminnej od miejsca zamieszkania.

Dla pytania uzyskano największą częstość odpowiedzi ze wszystkich pytań – 2,58, co potwierdza kluczowe znaczenie zadań z zakresu infrastruktury gminnej. Do pięciu najczęściej pojawiających się odpowiedzi należą:

- Budowa/rozbudowa Gminnej Biblioteki Publicznej w Lubeni- 33 wskazania,
- Budowa wodociągu w Straszędzie- 28 wskazań,
- Budowa nowego Gminnego Ośrodka Kultury- 17 wskazań,
- Prowadzenie programów profilaktycznych i zdrowotnych- 16 wskazań,
- Zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych- 10 wskazań.

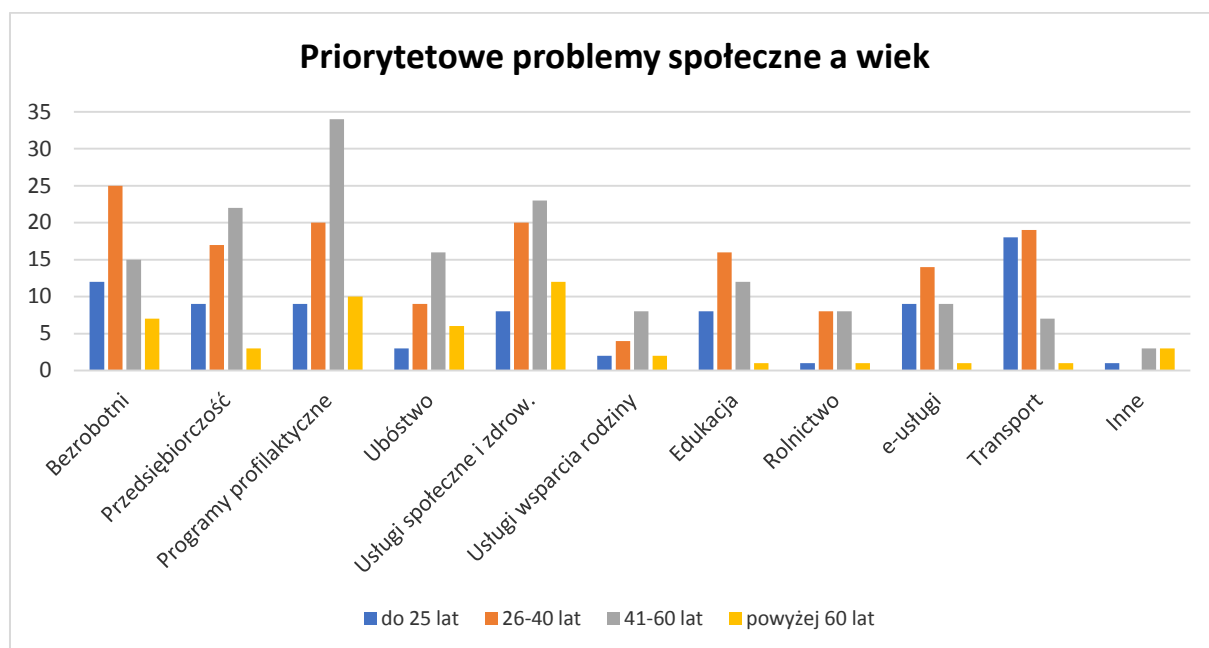
2. Jakie obszary dotyczące problemów społecznych według Pani/Pana wymagają najpilniejszej inwestycji?

Drugie pytanie także zawierało obszary strategiczne, do którego respondenci mogli wskazać własne propozycje działań.

Ponad 42% respondentów uznała za najważniejszy obszar programy profilaktyczne i zdrowotne. Drugą najczęściej wybieraną odpowiedzią było zwiększenie dostępu do usług

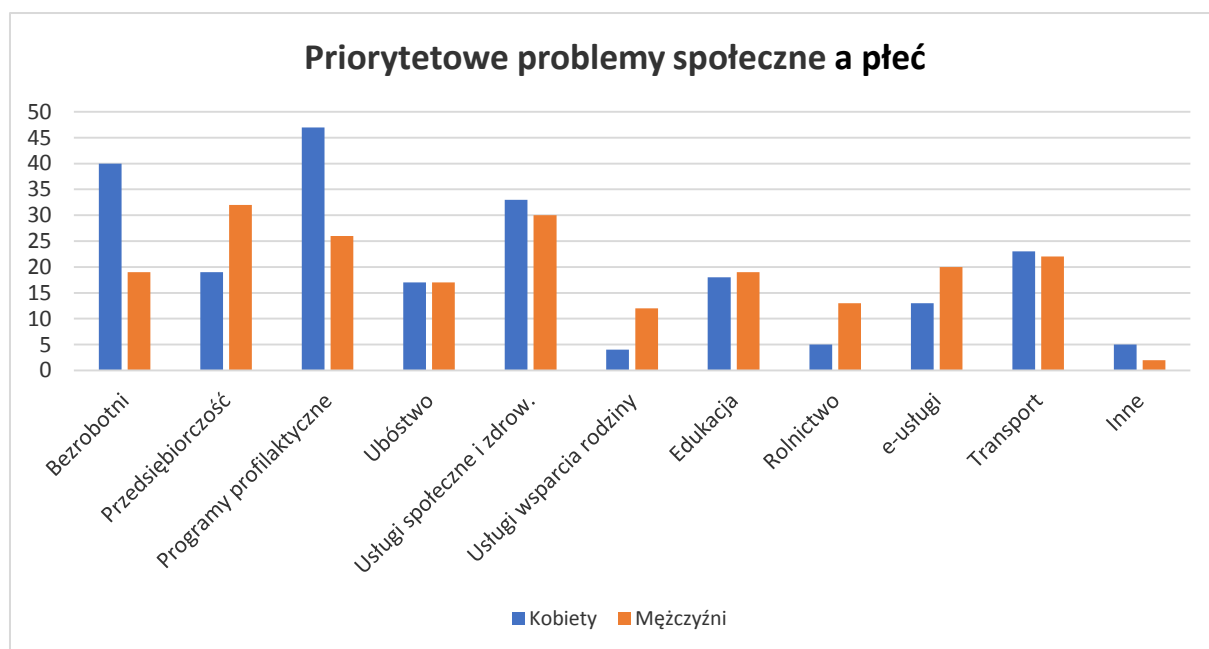
społecznych i zdrowotnych (36,84% wskazań), zaś trzecią poprawa sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy (34,50% wskazań).

Dla osób młodych, poniżej 25 roku życia najważniejszym obszarem społecznym jest poprawa sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy. Respondenci w tej grupie wiekowej zaznaczyli także obszar wsparcia rozwoju przedsiębiorczości, programy profilaktyczne i zdrowotne oraz e-usługi. W grupie wiekowej w przedziale wiekowym 26-40 lat, najczęściej wskazywanymi odpowiedziami były: poprawa sytuacji bezrobotnych na rynku pracy, programy profilaktyczne i zdrowotne oraz zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych. Identyczne obszary wybrały osoby z grupy wiekowej powyżej 60 lat. Respondenci z przedziału wiekowego 41-60 lat wskazywali programy profilaktyczne i zdrowotne, wsparcie rozwoju przedsiębiorczości oraz zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych.

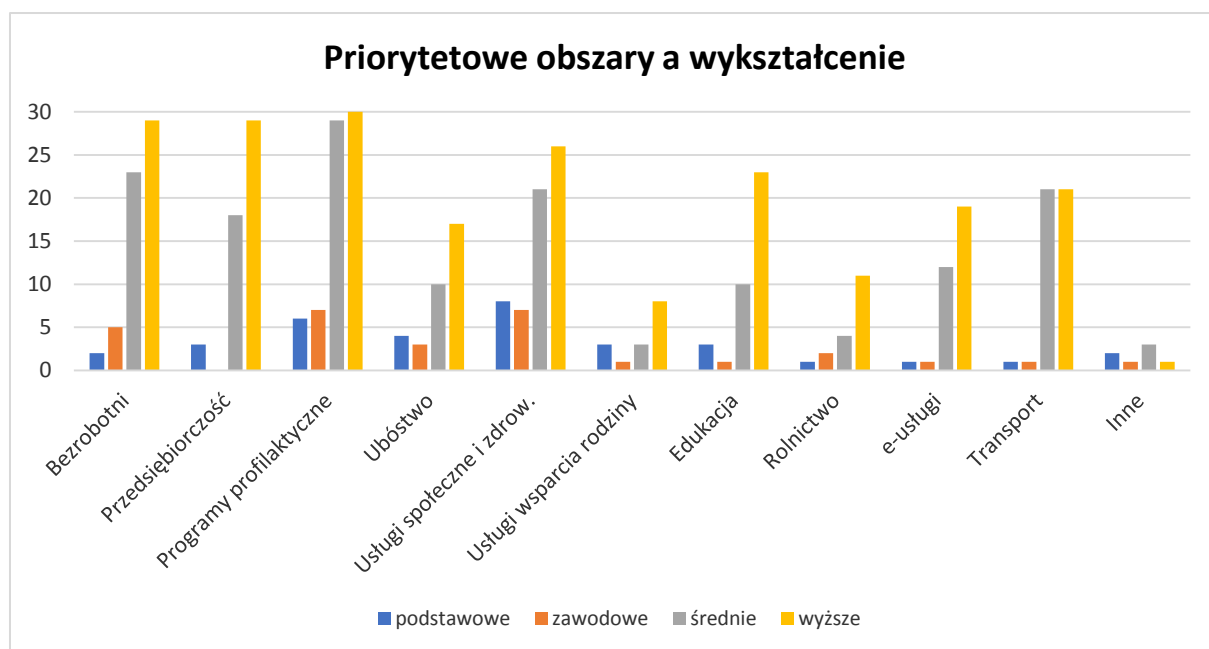
Rysunek 17 Wykres zależności priorytetowych problemów społecznych od wieku.

Zarówno dla kobiet, jak i dla mężczyzn najważniejszymi obszarami społecznymi są programy profilaktyczne i zdrowotne oraz zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych. Dodatkowo kobiety wskazywały poprawę sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy, a mężczyźni wsparcie rozwoju przedsiębiorczości.

Rysunek 18 Wykres zależności priorytetowych problemów społecznych w podziale na płeć.

Dla osób z wykształceniem podstawowym najważniejszymi obszarami są: zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych, programy profilaktyczne i zdrowotne oraz pomoc dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Osoby z wykształceniem zawodowym i średnim wskazały trzy identyczne obszary: programy profilaktyczne i zdrowotne, poprawa sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy oraz zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych. Dodatkowo osoby z wykształceniem średnim zaznaczyły usługi transportowe jak priorytetowe. Respondenci z wykształceniem wyższym wybierali obszary z zakresu programów profilaktycznych i zdrowotnych, poprawy sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy oraz wsparcie rozwoju przedsiębiorczości.

Rysunek 19 Wykres zależności priorytetowych problemów społecznych ze względu na wykształcenie.

Mieszkańcy wszystkich miejscowości Gminy jako priorytetowy obszar zaznaczyli poprawę sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy. W przypadku pozostałych wskazań widoczne są znaczne rozbieżności pomiędzy mieszkańcami poszczególnych wsi: mieszkańcy Lubeni wybierali programy profilaktyczne i zdrowotne oraz zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych, mieszkańcy Siedlisk wzrost rozwoju przedsiębiorczości, podniesienie poziomu edukacji oraz usługi transportowe, mieszkańcy Sołonki zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych oraz wsparcie rozwoju przedsiębiorczości, zaś mieszkańcy Straszdyła zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych oraz programy profilaktyczne i zdrowotne.

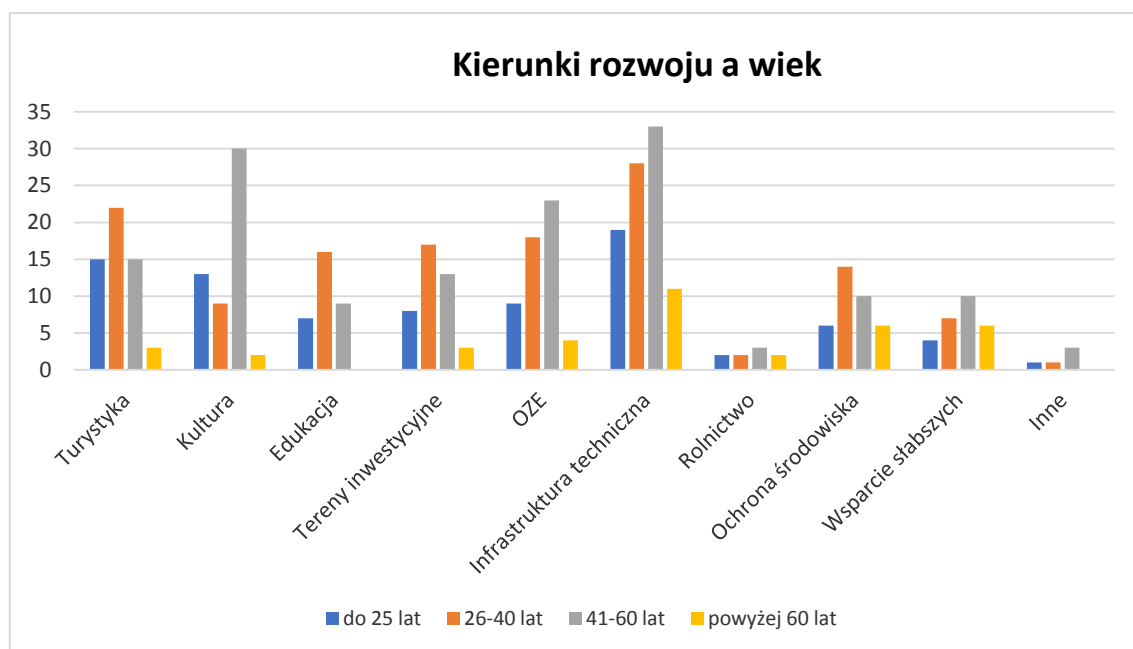
Rysunek 20 Wykres zależności priorytetowych problemów społecznych od miejsca zamieszkania.

W obszarze dotyczącym problemów społecznych, wskazano 102 propozycje przy częstotliwości odpowiedzi na poziomie 0,65 oznacza, że większość zadań została wytypowana przez pojedyncze osoby, przez co nie mają znaczenia statystycznego. Do trzech najczęściej wybieranych odpowiedzi należało:

- Zwiększenie liczby lekarzy, w tym pediatrów, w celu zmniejszenia kolejki oczekiwania na wizytę i możliwości rejestracji- 21 wskazań,
- Przedłużenie linii MPK do Lubeni- 6 wskazań,
- Budowa ośrodka zdrowia w Straszędzu- 5 wskazań.

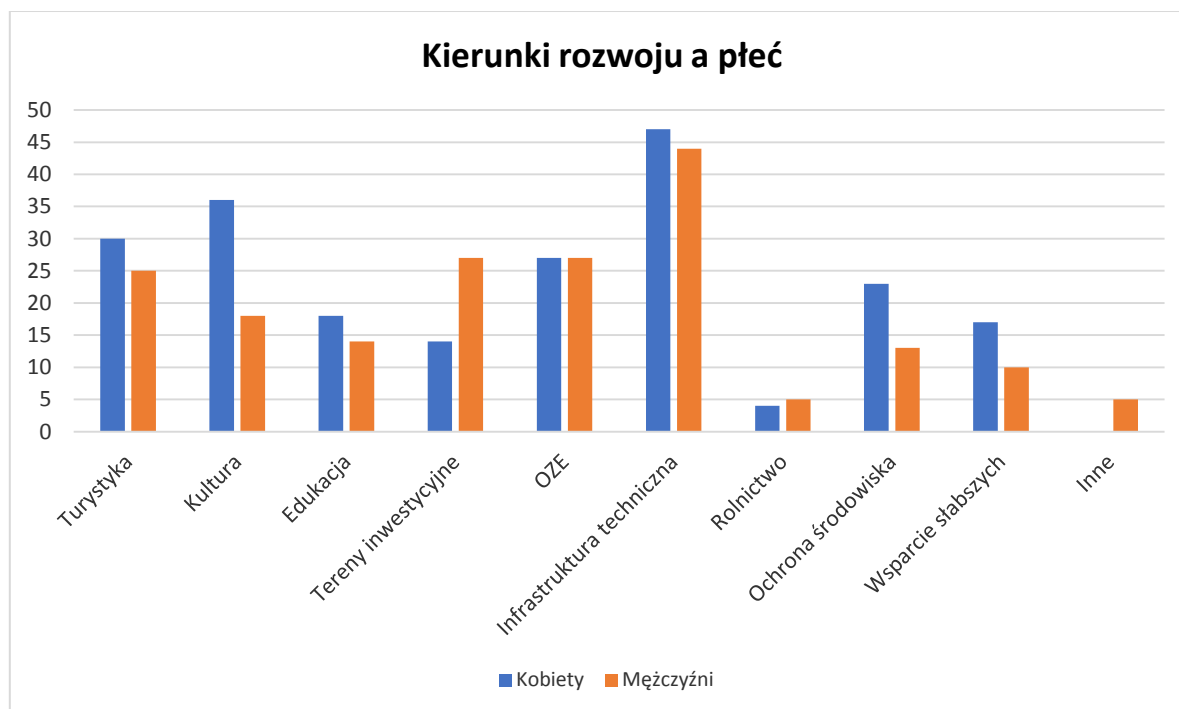
3. Moim zdaniem w najbliższych latach Gmina powinna postawić szczególny nacisk na rozwój...

We wszystkich grupach wiekowych najczęściej wskazywaną odpowiedzią była infrastruktura techniczna (wodociągi, kanalizacje, drogi, itp.). Respondenci w wieku do 25 zaznaczali także turystykę i kulturę, osoby w przedziale wiekowym 26-40 turystykę i OZE, osoby w przedziale wiekowym 41-60 lat kulturę i OZE, zaś osoby w wieku powyżej 60 lat ochronę środowiska oraz wsparcie dla słabszych grup społecznych.

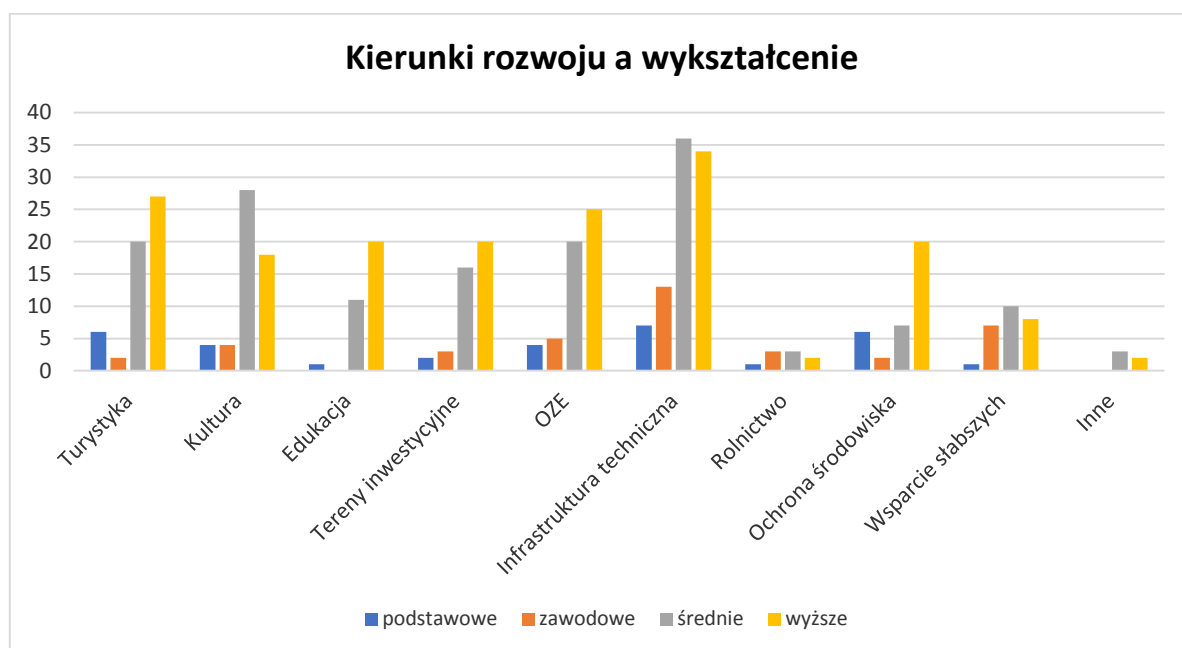
Rysunek 21 Wykres zależności kierunku rozwoju od wieku.

Widoczna jest rozbieżność pomiędzy odpowiedziami zaznaczanymi przez kobiety i mężczyzn. Wybieranymi przez kobiety odpowiedziami były turystyka, kultura i infrastruktura techniczna. W przypadku mężczyzn dominowały obszary infrastruktury technicznej, terenów inwestycyjnych oraz OZE.

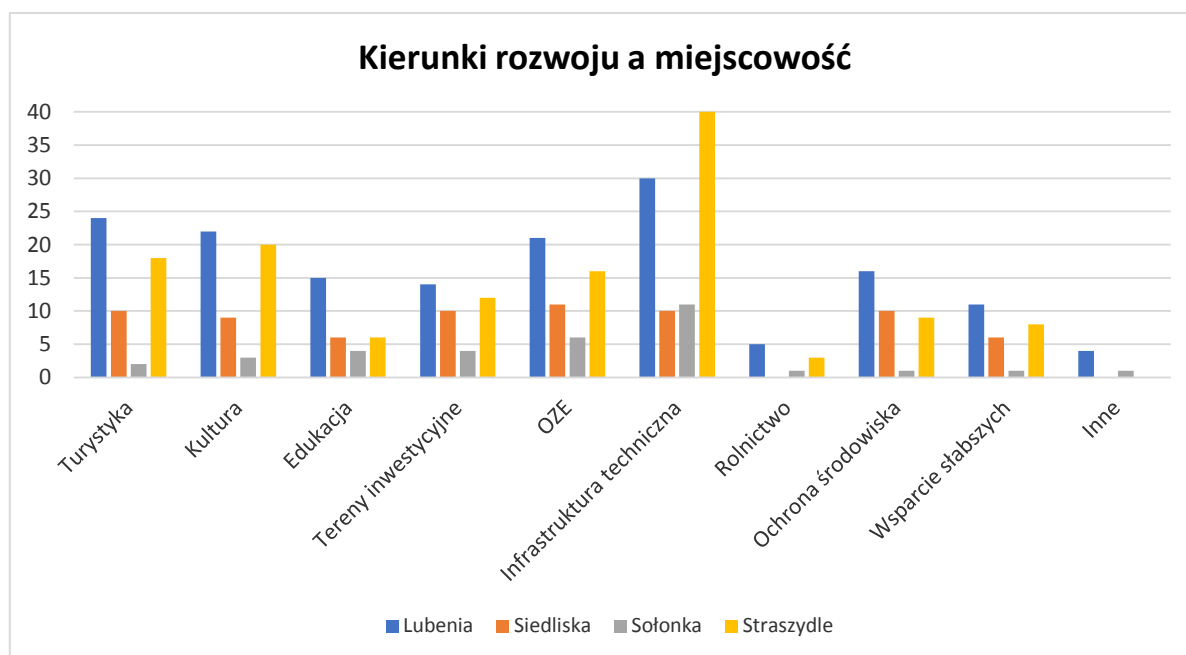
Rysunek 22 Wykres zależności kierunku rozwoju w podziale na płeć.

Dla osób z wykształceniem podstawowym priorytetowymi obszarami są: infrastruktura techniczna, turystyka, ochrona środowiska. W przypadku osób z wykształceniem zawodowym dominowały odpowiedzi z zakresu infrastruktury technicznej, OZE i wsparcia dla słabszych grup społecznych. Respondenci z wykształceniem średnim wybierali infrastrukturę techniczną, kulturę, turystykę oraz OZE. Osoby z wykształceniem wyższym wskazywały obszary infrastruktury technicznej, turystyki i OZE.

Rysunek 23 Wykres zależności kierunku rozwoju ze względu na wykształcenie.

Dla mieszkańców Lubeni priorytetowe są obszary z zakresu infrastruktury technicznej, turystyki i kultury. Respondenci z Siedlisk wskazywali głównie OZE, turystykę, tereny inwestycyjne i infrastrukturę techniczną. Osoby zamieszkujące Sołonkę wybierały infrastrukturę techniczną, edukację, tereny inwestycyjne oraz OZE. W przypadku mieszkańców Straszędla dominowały obszary takie jak infrastruktura techniczna, kultura i turystyka.

Rysunek 24 Wykres zależności kierunku rozwoju od miejsca zamieszkania.

4. Podaj swoje propozycje kierunków rozwoju Gminy, które nie zostały ujęte w ankiecie.

W pytaniu tym respondenci wskazywali swoje własne propozycje. Uzyskano zaledwie 48 odpowiedzi, co oznacza, że częstość odpowiedzi wynosiła zaledwie 0,28. Znaczenie statystyczne posiada zaledwie jedno zagadnienie, które zostało opisane przez 13 osób. Dotyczy ono kultury, która stanowi dla ankietowanych najważniejsze dobro społeczne i narodowe. Uważają oni, że powinno być na nią przeznaczane więcej nakładów finansowych. Czterech respondentów uzzględniło basen jako propozycję priorytetowej inwestycji Gminy Lubenia.

4. Analiza SWOT

Analiza SWOT stanowi jedną z najczęściej spotykanych metod diagnozy sytuacji społeczności lokalnej. Jest to narzędzie, które umożliwia analizę zasobów i otoczenia gminy, pozwala także na rozpoznanie priorytetów jej rozwoju. To narzędzie, dzięki któremu możliwa jest analiza oraz rozpoznanie silnych i słabych stron (Strengths i Weaknesses), a także istniejących potencjalnych szans i zagrożeń (Opportunities i Threats) płynących z otoczenia zewnętrznego:

- S – mocne strony – wewnętrzne pozytywne cechy – atuty i walory gminy, które w pozytywny sposób wyróżniają ją w otoczeniu,
- W – słabe strony – wewnętrzne negatywne zjawiska ograniczające możliwości rozwoju gminy,
- O – szanse – zewnętrzne pozytywne zjawiska i tendencje w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane staną się impulsem do rozwoju,
- T – zagrożenia – zewnętrzne negatywne czynniki, które mogą stanowić bariery i utrudnienia dla rozwoju.

Tabela 11 Analiza SWOT dla gminy Lubenia.

ANALIZA SWOT	
Mocne strony	Słabe strony
• Walory turystyczno-krajobrazowe, • Położenie w Hyżnieńsko- Gwoźnickim Obszarze Chronionego Krajobrazu, • Integracja społeczności lokalnej, • Specyficzny mikroklimat, • Wysoki poziom lesistości Gminy, • Bogata historia Gminy, • Zasoby wód leczniczych • Niski poziom patologii społecznych- bezpieczeństwo wsi, • Dobre skomunikowanie z miastem wojewódzkim, • Dobry stan dróg dojazdowych, • Mocne tradycje kulturalne, • Zgazyfikowanie wsi, • Duży potencjał ludzki.	• Gleby o słabych klasach, • Trudne warunki dla rozwoju rolnictwa, • Brak zakładów usługowych i produkcyjnych, • Słabe zagospodarowanie centrum wsi, • Słabo rozwinięta baza turystyczna, rekreacyjna i rehabilitacyjna, • Niepełne oświetlenie dróg, • Brak wystarczającej ilości chodników, • Niski poziom ilości wodociągów i kanalizacji w Gminie, • Brak dostępu do szerokopasmowego Internetu, • Brak wystarczającej ilości boisk sportowych, • Bezrobocie, • Patologia w postaci alkoholizmu, • Starzenie się społeczeństwa, • Słaba integracji społeczności lokalnej, • Silne poczucie własności prywatnej i związana z tym niechęć do odstąpienia terenu pod infrastrukturę gminną (np. wodociągi), • Zbyt mała ilość infrastruktury OZE.
Szanse	Zagrożenia
• Budowa wodociągu, kanalizacji oraz oświetlenia dróg,	• Migracja młodych, • Zbyt mały rynek pracy dla wysoko

• Budowa sieci internetowej, • Remont istniejących oraz budowa boisk sportowych, • Budowa lub rozbudowa budynku Domu Kultury i Biblioteki, • Możliwość zagospodarowania centrum wsi, • Możliwość promocji dziedzictwa kulturowego wsi, • Pozyskiwanie funduszy z UE, • Udział w Programie Odnowy Wsi, współpraca z Urzędem Marszałkowskim, • Rozwój turystyki i agroturystyki, • Promocja miejscowości poprzez Internet, foldery, • Wykorzystanie wód mineralnych do celów leczniczych, • Rozwój plantacji malin, ziemniaka, aronii i organizacja rynku zbytu, • Podtrzymywanie tradycji pszczelarskich, promocja wyrobów, w tym miodów pitnych, • Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (wiatr, Słońce, wierzba energetyczna), • Budowa obiektów rekreacyjnych, w tym wyciągu narciarskiego, • Tworzenie nowych miejsc pracy, • Stworzenie strefy ekonomicznej.	wykwalfikowanej kadry, • Starzenie się społeczeństwa, • Pogarszająca się kondycja młodych ludzi przez brak obiektów sportowych i promocji zdrowego trybu życia, • Mała liczba miejsc do aktywnego wypoczynku i rekreacji, • Ograniczony dostęp do oferty kulturalnej, • Brak infrastruktury wodno-kanalizacyjnej powoduje zniechęcenie potencjalnych inwestorów zewnętrznych, • Apatia społeczeństwa związana z poczuciem beznadziejności i brakiem perspektyw, • Brak miejsca integracji młodzieży, • Marginalizacja społeczeństwa wsi, • Brak infrastruktury handlowo-usługowej, • Niż demograficzny, • Położenie na obszarze Natura 2000 i związane z tym obostrzenia w realizacji inwestycji.
---	--

5. Wyznaczona wizja i misja Gminy Lubenia

Wizja oraz misja Gminy Lubenia została określona w oparciu o analizę sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy z uwzględnieniem ankiet dotyczących potrzeb rozwojowych.

Wizja Gminy Lubenia

W roku 2027 Gmina Lubenia wykorzystuje swoją bliską lokalizację względem stolicy województwa podkarpackiego oraz głównych szlaków komunikacyjnych. Nastąpił intensywny rozwój kulturalny- rozbudowano Gminną Bibliotekę Publiczną w Lubeni, która pełni także funkcję Centrum Promocji Dziedzictwa Kulturowego. Zwiększony został dostęp do usług społecznych i zdrowotnych. Wybudowano nowe odcinki wodociągu. Przebudowano drogi, dzięki czemu skróceniu uległ czas dojazdu do pracy. Rozbudowano tereny inwestycyjne, co spowodowało wzrost miejsc pracy na terenie Gminy. Polepszyło się skomunikowanie Gminy z innymi ośrodkami poprzez zwiększenie liczby kursów oraz przedłużenie linii MPK do Gminy. Walory turystyczne w szerszym zakresie są włączone w obieg gospodarczy.

Misja Gminy Lubenia

Misją Gminy Lubeni jest wsparcie rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego. Celem Gminy jest zapewnienie mieszkańcom dostępu do wysokiej jakości usług publicznych, możliwości kształcenia, zdobycia satysfakcjonującej pracy oraz stworzenie atrakcyjnej oferty spędzania wolnego czasu. Turystom odwiedzającym Gminę Lubenia proponuje usługi turystyczne i rekreacyjne bazujące na bogactwie lokalnego dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego.

6. Identyfikowane cele strategiczne w tym kierunki rozwoju

Na podstawie analizy SWOT, wyników ankiet oraz zgodnie z ustaloną wizją i misją Gminy, wytypowano obszary strategiczne, określono cele główne przewidziane do realizacji w perspektywie krótko- i długoterminowej wraz z przykładowymi kierunkami działań.

Do wyznaczonych obszarów strategicznych należą:

1. Położenie geograficzne i środowisko naturalne,
2. Demografia, struktura zatrudnienia, bezrobocie,
3. Gospodarka,
4. Infrastruktura społeczne,
5. Infrastruktura techniczna,
6. Budżet Gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Lubenia na lata 2017-2027

Tabela 12 Obszary strategiczne, cele główne oraz kierunki działań Gminy Lubenia.

Obszar strategiczny	Cel główny	Kierunki działań
Położenie geograficzne i środowisko naturalne	Rozwój turystyki i rekreacji na terenie Gminy	• Wyznaczenie ścieżek do nordic-walkingu • Budowa wyciągu narciarskiego • Rozwój Tężni solankowej w Sołonce • Budowa ścieżek rowerowych
Demografia, struktura zatrudnienia, bezrobocie	Przeciwdziałanie ubóstwu- podjęcie działań zmierzających do spadku bezrobocia	• Dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy • Rozwój agroturystyki • Pomoc Gminy w szukaniu pracy przez osoby bezrobotne • Działania aktywizujące osoby bezrobotne
	Przeciwdziałanie wyludnianiu się Gminy	• Stworzenie infrastruktury dla zagospodarowania wolnego czasu młodzieży • Wsparcie rozwoju dzieci i młodzieży
	Rozwój oświaty na terenie Gminy Lubenia	• Podniesienie poziomu edukacji • Organizacja szkoleń zawodowych, kursów

Strategia Rozwoju Gminy Lubenia na lata 2017-2027

Gospodarka	Rozwój przedsiębiorczości na terenie Gminy Lubenia	• Rozbudowa terenów inwestycyjnych • Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości • Organizacja szkoleń w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii
Infrastruktura społeczna	Rozwój infrastruktury sportowej	• Budowa nowych i przebudowa istniejących boisk sportowych • Budowa basenu • Budowa kortu tenisowego
	Ochrona zdrowia mieszkańców Gminy	• Utworzenie Ośrodka Zdrowia w Straszycach • Zatrudnienie większej ilości lekarzy obsługujących mieszkańców gminy • Prowadzenie programów profilaktycznych i zdrowotnych
	Rozwój infrastruktury kulturalnej	• Budowa/ rozbudowa Gminnej Biblioteki Publicznej w Lubeni • Budowa Gminnego Ośrodka Kultury w Lubeni • Modernizacja/ remont Domu Kultury w Siedliskach
	Pomoc osobom niepełnosprawnym	• Podniesienie poziomu życia osób niepełnosprawnych i starszych poprzez niwelowanie barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej na terenie gminy • Rozwój wolontariatu na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych • Powstawanie środowiskowych form terapii • Utworzenie świetlicy środowiskowej dziennego pobytu dla osób

Strategia Rozwoju Gminy Lubenia na lata 2017-2027

		niepełnosprawnych i starszych
Infrastruktura techniczna	Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej	• Budowa i modernizacja sieci wodociągowej • Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej
	Rozwój infrastruktury drogowej	• Budowa i modernizacja dróg gminnych • Budowa i modernizacja dróg dojazdowych do domów mieszkańców Gminy • Budowa chodników i oświetlenia przy drogach gminnych
	Ograniczenie niskiej emisji	• Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej • Poprawa jakości komunikacji publicznej poprzez zwiększenie liczby kursów i utworzenie nowych
Budżet Gminy	Znajdowanie dodatkowych funduszy	• Korzystanie z funduszy Unii Europejskiej
	Rozwój przedsiębiorczości	• Utworzenie terenów inwestycyjnych, z których podatek zasili budżet Gminy

7. Plan strategiczny dla gminy na lata 2017-2027

Władze Gminy będą dążyć do realizacji zadań postawionych w Strategii rozwoju podczas okresu jej obowiązywania. Lista inwestycji priorytetowych stanowi integralną część systemu wdrażania Strategii. Zawiera ona podstawowe zadania, których realizacji zostanie rozpoczęta w trakcie trwania bieżącej kadencji władz samorządowych. Zadania te określono na podstawie celów strategicznych. Ich wdrożenie przyczyni się do osiągnięcia wskaźników przyjętych w systemie monitorowania Strategii.

Zadania inwestycyjne wybrano w oparciu o następujące kryteria:

- Wpływ wykonania poszczególnych zadań na cele strategiczne,
- Możliwość współfinansowania inwestycji ze źródeł zewnętrznych,
- Zdolność gminy do współfinansowania działań wybranych do realizacji,
- Efektywność ekonomiczna zadania – wpływ zadania na rozwój lokalnej gospodarki i rynku pracy,
- Istotność zadania dla społeczności lokalnej.

Na obecnym etapie prac nie możliwe określenie dokładnego poziomu i zakresu dofinansowania poszczególnych zadań ze źródeł zewnętrznych, dlatego niniejszy wykaz ma charakter wyłącznie indykatywny. Zakłada się, iż zadania będą dodatkowo zatwierdzane przez Radę Gminy w trybie ustawy o finansach publicznych.

L.p.	Nazwa zadania
1.	Przebudowa drogi gminnej Straszędzie- Blizianka na odcinku 450 m i przebudowa drogi gminnej Straszędzie- Rzeki na odcinku 830 m oraz budowa napowietrznego przyłącza anteny internetu bezprzewodowego przy drodze gminnej Straszędzie- Blizianka
2.	Zagospodarowanie działki i budynków oraz terenu w rejonie Komu Kultury (Ludowego) w Sołonce
3.	Budowa wodociągu gminnego w miejscowości Sołonka, Straszędzie, Lubenia i Siedliska wraz z rozbudową stacji uzdatniania wody i ujęcia wody, budowa pompowni, zbiorników wyrównawczych i zasilania energetycznego
4.	Budowa nowego boiska w miejscowości Sołonka oraz przebudowa i remont stadionu

Strategia Rozwoju Gminy Lubenia na lata 2017-2027

	sportowego w miejscowości Lubenia
5.	Budowa oświetlenia ulicznego na terenie całej Gminy
6.	Rozbudowa kanalizacji w miejscowościach Lubenia i Sołonka
7.	Przebudowa, budowa, rozbudowa i modernizacja dróg, chodników, tras do nordic-walkingu na terenie całej Gminy Lubenia
8.	Budowa infrastruktury OZE na obiektach użyteczności publicznej i nieruchomościach prywatnych w Gminie Lubenia
9.	Organizacja szkoleń w zakresie wykorzystywania odnawialnych źródeł energii i tworzenia mikroprzedsiębiorstw dla mieszkańców całej Gminy
10.	Stworzenie podstrony internetowej o poszczególnych wsiach należących do Gminy na stronie Gminy Lubenia
11.	Rozbudowa kanalizacji w miejscowościach Lubenia i Sołonka
12.	Budowa szerokopasmowej sieci internetowej na terenie całej Gminy Lubenia
13.	Modernizacja szkoły w Sołonce
14.	Budowa kortu tenisowego w Lubeni
15.	Budowa wyciągu narciarskiego w Straszylu
16.	Modernizacja szkoły i Domu Kultury w Straszylu
17.	Remont remizy i garażu OSP w Lubeni
18.	Projekt „Pokolenie- pokoleniu- Integracja międzypokoleniowa”
19.	Projekt „Poznaj naukę buduj przyszłość”
20.	Renowacja Kościoła Parafialnego w Lubeni wraz z wyposażeniem i otoczeniem Kościoła, a także zagospodarowaniem terenu przyległego, w tym odtworzenie i kultywowanie miejsc pamięci
21.	Biesiada Lubeńska i turniej sołectw
22.	Biegi Lubeńskie
23.	Budowa lub rozbudowa Gminnej Biblioteki Publicznej w Lubeni
24.	Budowa Gminnego Ośrodka Kultury w Lubeni

25.	Modernizacja/ remont Domu Kultury w Siedliskach
-----	---

8. Finansowanie strategii

Skuteczna realizacja zamierzonych przedsięwzięć i projektów strategicznych wymaga zapewnienia odpowiedniego źródła ich finansowania. Do wymogów stawianych programom strategicznym należy zapewnienie komplementarności źródeł finansowania przedsięwzięć, tj. umiejętne łączenie wsparcia z funduszy europejskich (Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności), prywatnych oraz publicznych źródeł finansowania.

Perspektywa finansowa na lata 2014-2020 jest okresem inwestycji na terenie Gminy Lubenia, a posiadanie środków finansowych na ich realizację należy do najistotniejszych priorytetów dla władz Gminy.

Dnia 23 maja 2014 r. Komisja Europejska zatwierdziła Umowę Partnerską. Jest to najważniejszy dokument określający strategię inwestowania nowej puli środków europejskich w Polsce. Umowa powstała na bazie Założeń Umowy Partnerstwa przyjętych przez rząd 15 stycznia 2013 r. Powiązana jest z wymaganiami stawianymi przez Komisję Europejską, strategią Europa 2020 oraz z celami rozwojowymi Polski na najbliższe lata. W dokumencie uwzględniono opinie partnerów społecznych i gospodarczych oraz przygotowane na potrzeby procesu programowania analizy. Przedstawiono w nim m.in. najważniejsze zasady inwestowania funduszy unijnych, powiązania między funduszami i dokumentami strategicznymi, podział funduszy na poszczególne dziedziny, układ programów operacyjnych oraz podział odpowiedzialności za zarządzanie pieniędzmi europejskimi pomiędzy szczebel regionalny i centralny.

Fundusze polityki spójności w latach 2014-2020 skupiają się w ramach sześciu krajowych programów operacyjnych, w jednym ponadregionalnym dla województw należących do Polski Wschodniej (województwo lubelskie, podkarpackie, podlaskie świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie) oraz szesnastu Regionalnych Programów Operacyjnych dla poszczególnych województw. Umowa Partnerstwa stanowi dla nich punkt odniesienia.

Głównym źródłem finansowania celów i zadań znajdujących się w Strategii będą środki pochodzące z budżetu Gminy Lubenia. Środki gminy są mocno ograniczone. Istnieje również możliwość pozyskania zewnętrznych środków, z tego powodu władze Gminy planują

pozyskania środków finansowych z innych źródeł. Pozostałe formy finansowania stanowią będą:

1. Pozagminne środki publiczne:
 - a. środki budżetu państwa
 - subwencje ogólne, oświatowe i wyrównawcze,
 - dotacje celowe na dofinansowanie zadań własnych gminy,
 - dotacje celowe na zadania zlecone gminom,
 - dotacje z tytułu ulg i zwolnień ustawowych w podatku rolnym i leśnym,
 - dotacje i refundacje środków w związku z pewnymi zdarzeniami w przeszłości.
 - b. środki pozabudżetowe
 - Dotacje ze środków specjalnych organów państwowych.
 - Państwowe Fundusze Celowe udzielane w postaci dotacji, pożyczek i refundacji, np.
 - ✓ Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
 - ✓ Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
 - ✓ Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
 - ✓ Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
2. Środki z sektora prywatnego (np. w ramach projektów partnerstwa publiczno-prywatnego).

Alternatywą finansową dla ograniczonych możliwości inwestycyjnych gminy może stanowić partnerstwo publiczno-prywatne, pozwalające na zaangażowanie środków prywatnych oraz sektora finansów publicznych, we wspólne przedsięwzięcie mające na celu rozwój gospodarczy. W polskim ustawodawstwie ramy prawne PPP wyznaczają dwie ustawy, regulujące współpracę podmiotów publicznych i partnerów prywatnych:

- Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz.U. z 2009 r. Nr 19, poz. 100 z późn. zm.),

- Ustawa z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2016 poz. 1920).

Powyżej wymienione ustawy w zamierzeniu ustawodawcy mają ułatwić wykonywanie zadań publicznych na zasadzie kooperacji sektorów publicznego i prywatnego w Polsce.

3. Programy pomocowe Unii Europejskiej.

Szczegółowy opis programów pomocowych zostanie szerzej przedstawiony w kolejnym rozdziale Strategii.

4. Inne, np. środki z fundacji zagranicznych, instytucji finansowych i funduszy inwestycyjnych, polskich fundacji i organizacji, od inwestorów lokalnych, krajowych i zagranicznych, z wkładu prywatnego.

Przy projektach, na które można zdobyć dofinansowanie należy mieć na uwadze, że są one wybierane w procedurze konkursowej i niemożliwe jest uzyskanie pełnej efektywności składanych wniosków. Korzystanie z zewnętrznego dofinansowania wymaga dodatkowego nakładu pracy i środków finansowych na sporządzenie niezbędnej dokumentacji. Wymaga również aktywnego i przedsiębiorczego podejścia nie tylko urzędników, ale także kierowników poszczególnych gminnych jednostek organizacyjnych oraz współpracy radnych.

9. Programy operacyjne na lata 2017-2027

Podstawowym źródłem finansowania projektów strategicznych dla Gminy Lubenia w okresie programowania 2014-2020 są środki europejskie wydatkowane w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych. Kolejnymi komplementarnymi źródłami finansowania są krajowe programy operacyjne.

W przypadku Strategii rozwoju Gminy Lubenia możliwe jest wykorzystanie następujących funduszy:

- Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego – głównie z zakresu projektów inwestycyjnych,
- Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) – w zakresie projektów odnowi wsi, rozwoju rolnictwa ekologicznego, rozwoju turystyki wiejskiej, ochrony lokalnego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, lokalnej małej infrastruktury,
- Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – w zakresie gospodarki ściekowej i gospodarowania odpadów,
- Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój – w zakresie projektów nie inwestycyjnych: edukacyjnych oraz służących wyrównywaniu szans, a także promocji przedsiębiorczości,
- Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój – w zakresie projektów związanych z tworzeniem atrakcji turystycznych, oferty inwestycyjnej, a także kooperacji i sieci przedsiębiorstw,
- Programu Polska Cyfrowa – w zakresie inwestycji związanych z dostępem do Internetu, rozwojem e-usług publicznych, wzrostem poziomu kompetencji cyfrowych społeczności gminnej,
- Programów wspólnotowych, np. Erasmus+, Interreg,
- Infrastruktura Bibliotek.

10. Spójność opracowania z dokumentami o charakterze strategicznym, planistycznym i operacyjnym o randze wspólnotowej, krajowej, regionalnej

Podczas sporządzania Strategii uwzględniono konieczność zachowania spójności dokumentu z politykami na szczeblu wspólnotowym, krajowym oraz regionalnym, w tym w szczególności z:

- Strategią Europa 2020,
- Umową Partnerstwa 2014-2020 – Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020,
- Strategią rozwoju społeczno- gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020,
- Strategią Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2020,
- Strategią Rozwoju Społeczno- Gospodarczego Powiatu Rzeszowskiego na lata 2016-2023

oraz dokumentami dotyczącymi Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego, którego członkiem jest Gmina Lubenia:

- Strategią Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego,
- Planem gospodarki niskoemisyjnej Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego,
- Studium rozwoju transportu publicznego Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego,
- Koncepcją lokalizacji stref zwiększonej aktywności gospodarczej na terenie Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego,
- Programem rewitalizacji dla Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego,
- Studium programowo-przestrzennym wraz z koncepcją rozwiązań technicznych w zakresie odprowadzania wód opadowych z terenu Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego,
- Studium programowo- przestrzennym gospodarki wodno-ściekowej Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Spójność Strategii rozwoju z dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym, wojewódzkim i powiatowym jest konieczna, aby zapewnić dopasowanie dokumentu do

istniejących już Strategii i Planów. Z tego powodu poniżej opisano najważniejsze dokumenty w aspekcie spójności ze Strategią rozwoju Gminy Lubenia.

Strategia Rozwoju Kraju 2020

Strategia Rozwoju Kraju 2020 jest główną strategią w średnim horyzoncie czasowym. Wskazane są w niej strategiczne zadania państwa, których to realizacja jest konieczna, aby wzmocnić procesy rozwojowe. W Strategii wyznaczone zostały trzy obszary strategiczne: sprawne i efektywne państwo, konkurencyjna gospodarka oraz spójność społeczna i terytorialna.

Najważniejszym celem strategii jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych oraz instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju, a także poprawę jakości życia ludności.

W Strategii wyznaczono następujące obszary strategiczne:

Obszar Strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo

Cel I.1 Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem

Priorytetowe kierunki interwencji publicznej:

- I.1.1. Uporządkowanie kompetencji umożliwiające realizację działań rozwojowych
- I.1.2. Zwiększenie efektywności instytucji publicznej
- I.1.3. Wprowadzenie jednolitych zasad e-gov w administracji (w-administracja)
- I.1.4. Poprawa jakości prawa
- I.1.5. Zapewnienie ładu przestrzennego

Cel I.2. Zapewnienie środków na działania rozwojowe

Priorytetowe kierunki interwencji publicznej:

- I.2.1. Modernizacja struktury wydatków publicznych
- I.2.2. Poprawa efektywności środków publicznych
- I.2.3. Zwiększenie wykorzystania środków pozabudżetowych

Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela

Priorytetowe kierunki interwencji publicznej:

I.3.1. Poprawa skuteczności wymiaru sprawiedliwości

I.3.2. Rozwój kapitału społecznego

I.3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa obywatela

I.3.4. Utrwalenie bezpieczeństwa narodowego

Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka

Cel II.1. Wzmocnienie stabilności makroekonomicznej

Priorytetowe kierunki interwencji publicznej:

II.1.1. Uzdrowienie finansów publicznych

II.1.2. Zwiększenie stopy oszczędności i inwestycji

II.1.3. Integracja ze strefą euro

II.1.4. Rozwój eksportu towarów i usług

Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki

Priorytetowe kierunki interwencji publicznej:

II.2.1. Zwiększenie produktywności gospodarki

II.2.2. Wzrost udziału przemysłów i usług średnio i wysoko zaawansowanych technologicznie

II.2.3. Zwiększenie konkurencyjności i modernizacja sektora rolno-spożywczego

II.2.4. Poprawa warunków ramowych dla prowadzenia działalności gospodarczej

Cel II.3. Zwiększenie innowacyjności gospodarki

Priorytetowe kierunki interwencji publicznej:

II.3.1. Wzrost popytu na wyniki badań naukowych

II.3.2. Podwyższenie stopnia komercjalizacji badań

II.3.3. Zapewnienie kadr dla B+R

II.3.4. Zwiększenie innowacyjności gospodarki

Cel II.4. Zwiększenie innowacyjności gospodarki

Priorytetowe kierunki interwencji publicznej:

II.4.1. Zwiększenie aktywności zawodowej

II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego

II.4.3. Zwiększenie mobilności zawodowej i przestrzennej

Cel II.5. Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych

Priorytetowe kierunki interwencji publicznej:

II.5.1. Zapewnienie powszechnego dostępu do Internetu

II.5.2. Upowszechnienie wykorzystania technologii cyfrowych

II.5.3. Zapewnienie odpowiedniej jakości treści i usług cyfrowych

Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko

Priorytetowe kierunki interwencji publicznej:

II.6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami

II.6.2. Poprawa efektywności energetycznej

II.6.3. Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii

II.6.4. Poprawa stanu środowiska

II.6.5. Adaptacja do zmian klimatu

Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu

Priorytetowe kierunki interwencji publicznej:

II.7.1. Zwiększenie efektywności zarządzania w sektorze transportowym

II.7.2. Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych

II.7.3. Udrożnienie obszarów miejskich

Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna

Cel III.1. Integracja społeczna

Priorytetowe kierunki interwencji publicznej:

III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym

III.1.2. Zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych

Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych

III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych

III.2.2. Zwiększenie efektywności systemu świadczenia usług publicznych

Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych

Priorytetowe kierunki interwencji publicznej:

III.3.1. Tworzenie warunków instytucjonalnych, prawnych i finansowych dla realizacji działań rozwojowych w regionach

III.3.2. Wzmacnianie ośrodków wojewódzkich

III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich

III.3.4. Zwiększenie spójności terytorialnej

Analizując poszczególne obszary strategiczne i ich cele oraz wyznaczone w Strategii rozwoju cele i kierunki działań można zauważyć, że są one spójne.

Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego – Podkarpackie 2020

Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego to główny dokumentem strategicznym na poziomie regionalnym. Głównym celem strategii jest efektywne wykorzystanie zasobów wewnętrznych i zewnętrznych dla zrównoważonego i inteligentnego rozwoju społeczno-

gospodarczego. Cele strategiczne przedstawiają obszary działań, poprzez jakie zamierza się osiągnąć cel główny.

W Strategii wskazane są cztery podstawowe obszary działania: Konkurencyjna i Innowacyjna Gospodarka, Kapitał Ludzki i Społeczny, Sieć Osadnicza oraz Środowisko i Energetyka.

W ramach obszaru Konkurencyjna i Innowacyjna Gospodarka sformułowano cel „Rozwijanie przewag regionu w oparciu o kreatywne specjalizacje jako przejaw budowania konkurencyjności krajowej i międzynarodowej”. W jego zakres wchodzi następujące priorytety:

- Priorytet 1.1 Przemysł, Cel: Przemysł nowoczesnych technologii wzmacniający konkurencyjność regionalnej gospodarki,
- Priorytet 1.2 Nauka, badania i szkolnictwo wyższe, Cel: Rozwój konkurencyjnego szkolnictwa wyższego i sfery badawczo-rozwojowej jako kluczowych czynników stymulujących rozwój regionu,
- Priorytet 1.3. Turystyka, Cel: Budowa konkurencyjnej, atrakcyjnej oferty rynkowej opartej na znacznym potencjale turystycznej regionu,
- Priorytet 1.4. Rolnictwo, Cel: Poprawa konkurencyjności sektora rolno-spożywczego,
- Priorytet 1.5. Instytucje otoczenia biznesu, Cel: Rozwój przedsiębiorczości poprzez ofertę instytucji otoczenia biznesu.

W ramach obszaru Kapitał Ludzki i Społeczny sformułowano cel „Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego jako czynników: innowacyjności regionu oraz poprawy poziomu życia mieszkańców”. W jego zakres wchodzi następujące priorytety:

- Priorytet 2.1. Edukacja, Cel: Dostosowanie systemu edukacji dla aktualnych potrzeb i wyzwań przyszłości,
- Priorytet 2.2. Kultura i dziedzictwo kulturowe, Cel: Rozwinięty i efektywnie wykorzystany potencjał kulturowy regionu,

- Priorytet 2.3. Społeczeństwo obywatelskie, Cel: Wzmocnienie podmiotowości obywateli, rozwój instytucji społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie ich wpływu na życie publiczne,
- Priorytet 2.4. Włączenie społeczne, Cel: Wzrost poziomu adaptacyjności zawodowej i integracji społecznej w regionie,
- Priorytet 2.5. Zdrowie publiczne, Cel: Zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa poprzez poprawę dostępności i jakości funkcjonowania systemu ochrony zdrowia,
- Priorytet 2.6. Sport powszechny, Cel: Zwiększenie aktywności ruchowej oraz rozwoju psychofizycznego społeczeństwa.

W ramach obszaru Sieć Osadnicza sformułowano cel „Podniesienie dostępności oraz poprawa spójności funkcjonalno-przestrzennej jako element budowania potencjału rozwojowego regionu”. W jego zakres wchodzi następujące priorytety:

- Priorytet 3.1. Dostępność komunikacyjna, Cel: Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności przestrzennej województwa ze szczególnym uwzględnieniem Rzeszowa jako ponadregionalnego ośrodka wzrostu,
- Priorytet 3.2. Dostępność technologii informacyjnych, Cel: Rozbudowa wysokiej jakości sieci telekomunikacyjnych oraz zwiększenie wykorzystania technologii informacyjnych na terenie całego województwa,
- Priorytet 3.3. Funkcje metropolitalne Rzeszowa, Cel: Wzmacnianie pozycji Rzeszowa w przestrzeni krajowej i europejskiej dynamizujące procesy rozwojowe w obrębie województwa,
- Priorytet 3.4. Funkcje obszarów wiejskich, Cel: Obszary wiejskie- wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku,
- Priorytet 3.5. Spójność przestrzenna i wzmacnianie funkcji biegunów wzrostu, Cel: Wzmacnianie podstaw rozwojowych oraz dywersyfikacja funkcji biegunów wzrostu, w tym ośrodków subregionalnych w wymiarze regionalnym, krajowym i międzynarodowym.

W ramach obszaru Środowisko i Energetyka sformułowano cel „Racjonalne i efektywne wykorzystanie zasobów z poszanowaniem środowiska naturalnego sposobem na zapewnienie bezpieczeństwa i dobrych warunków życia mieszkańców oraz rozwoju gospodarczego województwa”. W jego zakres wchodzi następujące priorytety:

- Priorytet 4.1. Zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom oraz usuwanie ich negatywnych skutków, Cel: Zabezpieczenie mieszkańców województwa podkarpackiego przed negatywnymi skutkami zagrożeń wywołanych czynnikami naturalnymi oraz wynikającymi z działalności człowieka,
- Priorytet 4.2. Ochrona środowiska, Cel: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu środowiska oraz zachowanie bioróżnorodności poprzez zrównoważony rozwój województwa,
- Priorytet 4.3. Bezpieczeństwo energetyczne i racjonalne wykorzystanie energii, Cel: Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego i efektywności energetycznej województwa podkarpackiego poprzez racjonalne wykorzystanie paliw i energii z uwzględnieniem lokalnych zasobów, w tym odnawialnych źródeł energii.

Wszystkie wyżej wymienione obszary strategiczne wraz z priorytetami pokrywają się z kierunkami działań wskazanymi w Strategii rozwoju Gminy Lubenia.

Strategia Rozwoju Społeczno- Gospodarczego Powiatu Rzeszowskiego na lata 2016-2023

W Strategii określono cele strategiczne planowane do osiągnięcia w długoletniej perspektywie czasowej.

Cele strategiczne i operacyjne Strategii przedstawiają się następująco:

Cel strategiczny I – Rozwój gospodarczy, rozwój infrastruktury technicznej i społecznej

Cele operacyjne:

1. Poprawa dostępności komunikacyjnej powiatu,
2. Budowa, rozbudowa, modernizacja i wyposażenie obiektów użyteczności publicznej,
3. Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego,

4. Rozwój sektora MŚP,
5. Budowanie wizerunku i marki powiatu opartej na potencjale gospodarczym.

Cel strategiczny II – Ochrona środowiska naturalnego i dóbr kultury oraz ich racjonalne wykorzystanie

Cele operacyjne:

1. Ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego
2. Ochrona i restauracja dóbr kultury,
3. Tworzenie warunków do zwiększenia dostępności mieszkańców do usług kultury.

Cel strategiczny III – Rozwój zasobów ludzkich i instytucjonalnych

Cele operacyjne:

1. Rozwój edukacji,
2. Przeciwdziałanie bezrobociu, aktywizacja rynku pracy i wzrost kompetencji zawodowych mieszkańców powiatu,
3. Prowadzenie działań w kierunku tworzenia warunków prowadzących do zwiększenia dostępności i podniesienia jakości w sferze ochrony zdrowia,
4. Zintegrowana i skoordynowana polityka społeczna.

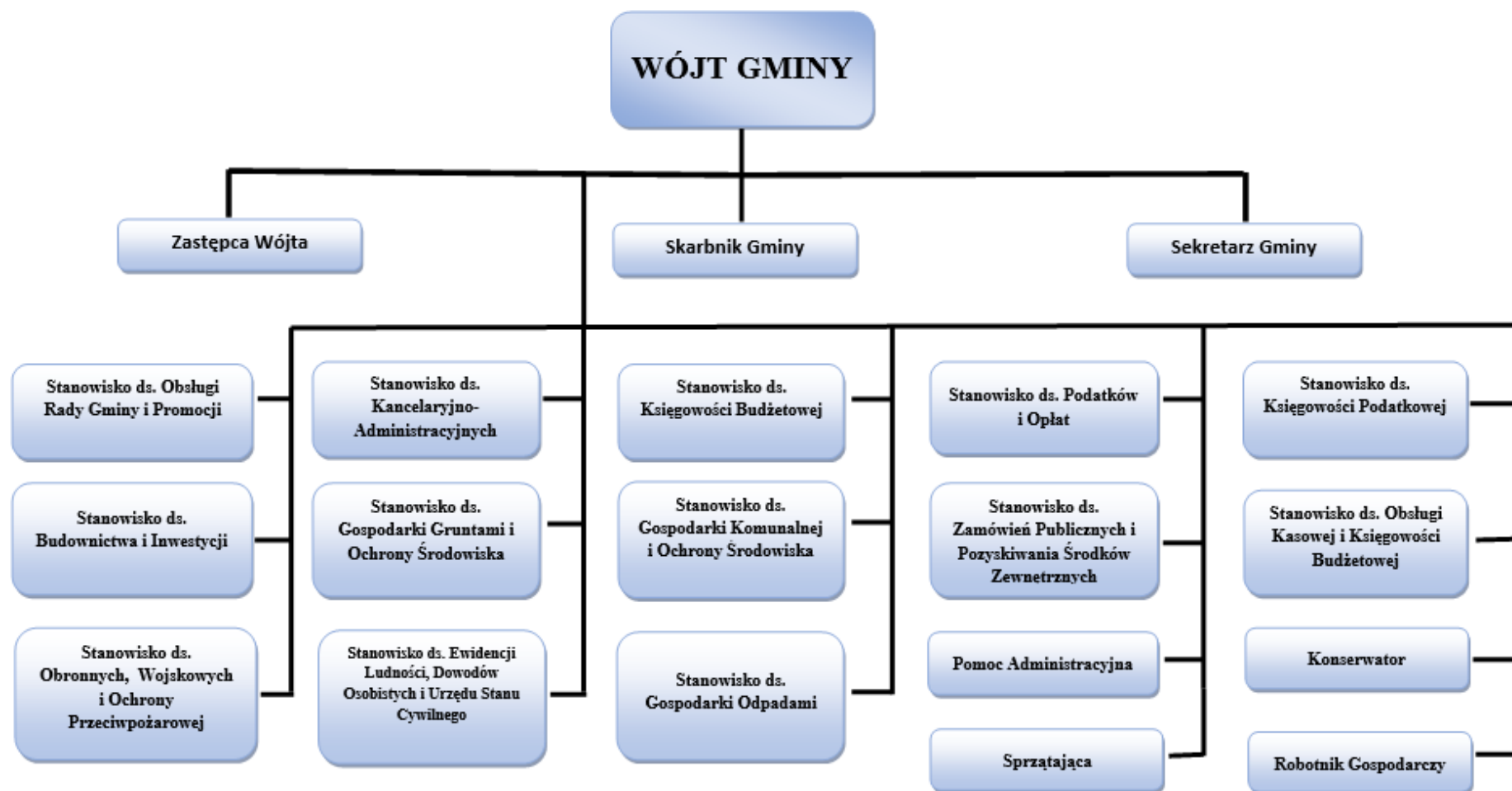
Wszystkie wyżej wymienione obszary strategiczne wraz z priorytetami pokrywają się z kierunkami działań wskazanymi w Strategii rozwoju Gminy Lubenia.

11. Procedura wdrażania, monitoringu, aktualizacji Strategii

Wdrażanie Strategii

Instytucją odpowiedzialną za ogólną koordynację i monitorowanie procesu realizacji Strategii będzie Urząd Gminy w Lubeni.

Na rysunku poniżej przedstawiono schemat zarządzania i struktury organizacji Gminy Lubenia.

Rysunek 25 Schemat organizacyjny Gminy Lubenia.

Za wdrożenie Strategii odpowiedzialny będzie Wójt Gminy Lubenia oraz Rada Gminy.

Monitorowanie Strategii

Wdrożenie założeń Strategii Rozwoju Gminy Lubenia nie może odbywać się bez zorganizowanego systemu zbierania danych o zmianach społeczno-gospodarczych na terenie Gminy objętej Strategią. Ich celem jest badanie poziomu osiągnięcia założonych kierunków, tak aby potwierdzić skuteczność zastosowanych działań.

Monitorowanie to proces, który ma na celu analizowanie stanu zaawansowania wdrażania Strategii i jej zgodności z postawionymi założeniami. Monitorowanie polega na wyciągnięciu wniosków, z tego co zostało i nie zostało zrealizowane oraz modyfikowanie dalszych planów.

System monitorowania i oceny wykonania Strategii stanowi ważny element w procesie jej wdrażania. Dane pochodzące z monitoringu służą do kontroli i oceny skuteczności realizowanych działań i pozwalają na efektywniejsze wydatkowanie publicznych środków. System ten może być narzędziem wykorzystywanym do ciągłego śledzenia zdarzeń, tendencji i procesów zachodzących zarówno w otoczeniu gminy, jak i wewnątrz niej, które mogą wywierać pozytywny bądź negatywny wpływ na osiąganie przyjętych celów rozwoju.

Podmiotem odpowiedzialnym za sporządzanie sprawozdań będą osoby oddelegowane przez Wójta Gminy, a sprawozdania przedstawiane będą Radzie Gminy.

Aby zapewnić kontrolę nad stopniem realizacji celów Strategii została utworzona lista wskaźników. Dla każdego z obszarów dobrano zestaw rekomendowanych wskaźników. Są one używana podczas dokonywania monitoringu realizacji Strategii, służą także do badania potrzeb z zakresu aktualizacji zadań.

Tabela 13 Lista wskaźników kontrolujących stopień realizacji celów Gminy Lubenia.

Obszar priorytetowy	Wskaźnik
Położenie geograficzne i środowisko naturalne	• Długość ścieżek do nordic walkingu [km], • Ilość imprez zorganizowanych na terenie Tężni solankowej w Sołonce [szt.], • Długość nowo wybudowanych ścieżek rowerowych na terenie Gminy [km],

Strategia Rozwoju Gminy Lubenia na lata 2017-2027

	• Całkowita długość ścieżek rowerowych na terenie Gminy [km].
Demografia, struktura zatrudnienia, bezrobocie	• Liczba gospodarstw agroturystycznych na terenie Gminy [szt.], • Liczba ogłoszeń o pracę zamieszczonych w Urzędzie Gminy [szt.], • Liczba szkoleń i kursów doszkalających zorganizowanych na terenie Gminy [szt.], • Odsetek bezrobotnych biorących udział w szkoleniach i kursach [%], • Ilość tematów szkoleń i kursów aktywizacyjnych [szt.], • Ilość wycieczek i zajęć pozalekcyjnych dla uczniów w skali roku [szt.], • Liczba szkół, w których prowadzone są zajęcia dodatkowe [szt.].
Gospodarka	• Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie Gminy [szt.], • Liczba osób zatrudnionych na terenach inwestycyjnych w Gminie [os.], • Powierzchnia terenów inwestycyjnych na terenie Gminy [ha], • Liczba szkoleń dla przedsiębiorców z zakresu stosowania OZE [szt.].
Infrastruktura społeczna	• Ilość boisk sportowych poddanych modernizacji [szt.], • Ilość nowo wybudowanych boisk sportowych [szt.], • Liczba sprzedanych biletów wejściowych na basen [szt.], • Liczba osób korzystających z kortu tenisowego [os.], • Liczba pacjentów leczonych w Ośrodkach Zdrowia [os.], • Liczba programów profilaktycznych i zdrowotnych prowadzonych na terenie Gminy [szt.], • Koszt prowadzenia programów profilaktycznych i zdrowotnych [zł], • Liczba osób zapisanych do Gminnej Biblioteki [os.], • Liczba książek wypożyczonych przez mieszkańców Gminy [szt.], • Liczba projektów, w których zastosowano rozwiązania architektoniczne dla osób niepełnosprawnych [szt.], • Liczba osób korzystających ze świetlicy środowiskowej [os.].

Infrastruktura techniczna	• Długość sieci wodociągowej [km], • Liczba czynnych przyłączy wodociągowych [km], • Odsetek mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej [szt.], • Udział ludności korzystającej z sieci wodociągowej w gminie do ludności ogółem [%], • Zużycie wody z sieci wodociągowej przez jednego mieszkańca [m³/rok/osoba], • Długość sieci kanalizacyjnej [km], • Liczba czynnych przyłączy kanalizacyjnych [km], • Odsetek mieszkańców gminy korzystających z sieci kanalizacyjnej [km], • Długość wybudowanych dróg na terenie Gminy [km], • Długość dróg zmodernizowanych/wyremontowanych na terenie Gminy [km], • Wydatki na drogi publiczne na jednego mieszkańca [zł], • Długość wybudowanych chodników na terenie Gminy [km], • Liczba lamp oświetleniowych na terenie Gminy [szt.], • Ilość budynków infrastruktury publicznej wykorzystujących OZE [szt.], • łączna zainstalowana moc instalacji OZE na budynkach infrastruktury publicznej [MW], • Roczna produkcja energii z OZE [MWh], • Roczny koszt energii wytworzonej przez OZE [zł], • Liczba kursów komunikacji miejskiej [ilość/dzień],
Budżet gminy	• Liczba wniosków o dofinansowanie złożonych przez Gminę [szt.], • Całkowita suma pozyskanych dotacji przez Gminę [zł], • Liczba projektów inwestycyjnych zrealizowanych z dofinansowanie UE na terenie Gminy [szt.], • Powierzchnia terenów inwestycyjnych [ha].

Przynajmniej raz na dwa lata zostanie rozważona aktualność założeń oraz obszarów strategicznych dokumentu Strategii rozwoju Gminy Lubenia. W przypadku wystąpienia konieczności aktualizacji Strategii zapisy zostaną zmodyfikowane w trybie właściwym dla jej uchwalenia. Przewiduje się możliwość przedłużenia ważności Strategii do roku 2035.

Spis rysunków

Rysunek 1 Mapa Gminy Lubenia.	6
Rysunek 2 Zestawienie ilości migracji wewnętrznych i zagranicznych na terenie Gminy Lubenia w latach 2011-2015.	9
Rysunek 3 Liczba osób bezrobotnych na terenie Gminy Lubenia w latach 2011-2015.	10
Rysunek 4 Drogi na terenie Gminy Lubenia.	19
Rysunek 5 Liczba podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Lubenia w latach 2011-2015.	21
Rysunek 6 Liczba przedsiębiorstw w podziale na poszczególne sekcje PKD na terenie Gminy Lubenia w roku 2015.	23
Rysunek 7 Liczba mieszkańców Gminy Lubenia w latach 2011-2015.	28
Rysunek 8 Struktura ludności wg grup ekonomicznych na terenie Gminy Lubenia w latach 2011-2015.	29
Rysunek 9 Struktura wieku ankietowanych.	30
Rysunek 10 Struktura płci ankietowanych.	31
Rysunek 11 Struktura wykształcenia ankietowanych.	31
Rysunek 12 Struktura miejsca zamieszkania ankietowanych.	32
Rysunek 13 Wykres zależności priorytetowych obszarów infrastruktury gminnej od wieku. .	33
Rysunek 14 Wykres zależności priorytetowych obszarów infrastruktury gminnej w podziale na płeć.	33
Rysunek 15 Wykres zależności priorytetowych obszarów infrastruktury gminnej ze względu na wykształcenie.	34
Rysunek 16 Wykres zależności priorytetowych obszarów infrastruktury gminnej od miejsca zamieszkania.	35
Rysunek 17 Wykres zależności priorytetowych problemów społecznych od wieku.	36
Rysunek 18 Wykres zależności priorytetowych problemów społecznych w podziale na płeć.	37
Rysunek 19 Wykres zależności priorytetowych problemów społecznych ze względu na wykształcenie.	38
Rysunek 20 Wykres zależności priorytetowych problemów społecznych od miejsca zamieszkania.	39
Rysunek 21 Wykres zależności kierunku rozwoju od wieku.	40

Rysunek 22 Wykres zależności kierunku rozwoju w podziale na płeć.....	40
Rysunek 23 Wykres zależności kierunku rozwoju ze względu na wykształcenie.....	41
Rysunek 24 Wykres zależności kierunku rozwoju od miejsca zamieszkania.	42
Rysunek 25 Schemat organizacyjny Gminy Lubenia.	68

Spis tabel

Tabela 1 Liczba mieszkańców Gminy Lubenia w latach 2011-2015.....	7
Tabela 2 Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym na terenie Gminy Lubenia w latach 2011-2015.	8
Tabela 3 Wartość wskaźnika przyrostu naturalnego na terenie Gminy Lubenia w latach 2011-2015.....	8
Tabela 4 Liczba uczniów na poszczególnych stopniach kształcenia na terenie Gminy Lubenia w latach 2011-2015.....	10
Tabela 5 Liczba odbiorców i zużycie gazu na terenie Gminy Lubenia w latach 2011-2015.....	19
Tabela 6 Sieć wodociągowa na terenie Gminy Lubenia.....	20
Tabela 7 Sieć kanalizacyjna na terenie Gminy Lubenia.....	21
Tabela 8 Ilość podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Lubenia z podziałem na sekcje PKD w roku 2015.	22
Tabela 9 Ilość przedsiębiorstw według wielkości na terenie Gminy Lubenia w latach 2011-2015.....	23
Tabela 10 Zestawienie budżetu gminy Lubenia w latach 2014-2015 w złotych.....	24
Tabela 11 Analiza SWOT dla gminy Lubenia.	44
Tabela 12 Obszary strategiczne, cele główne oraz kierunki działań Gminy Lubenia.	48
Tabela 13 Lista wskaźników kontrolujących stopień realizacji celów Gminy Lubenia.....	69